

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PODNIKOHOSPODÁŘSKÁ

Ekonomické rozbory domovů pro seniory

Economic Analysis of Retirement Homes

Student: Pavla Chládková
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jiří Franek, Ph.D.

Ostrava 2017

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra podnikohospodářská

Zadání bakalářské práce

Student: **Pavla Chládková**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6208R020 Ekonomika podniku
Téma: Ekonomické rozborů domovů pro seniory
Economic Analysis of Retirement Homes
Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Specifika analýzy hospodaření příspěvkových organizací
  3. Rozbor ekonomické činnosti vybraných organizací
  4. Srovnání vybraných domovů pro seniory
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. Praha: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-538-1.
MORÁVEK, Zdeněk a Danuše PROKÚPKOVÁ. *Příspěvkové organizace 2016-2017*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-310-5.
NÝVLTOVÁ, Romana a Pavel MARINIČ. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3158-2.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jiří Franek, Ph.D.**

Datum zadání: 18.11.2016

Datum odevzdání: 05.05.2017

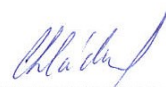

Ing. Josef Kašík, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Ekonomické rozborů domovů pro seniory vypracovala samostatně a s použitím uvedené literatury a pramenů.

V Ostravě dne 5. 5. 2017

Pavla Chládková

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu práce panu Ing. Jiřímu Frankovi, Ph.D. za vstřícnost, trpělivost a cenné rady při psaní mé bakalářské práce.

OBSAH

1	Úvod	5
2	Specifika analýzy hospodaření příspěvkových organizací	6
2.1	Definice sociálních služeb	6
2.2	Financování sociálních služeb	7
2.2.1	Příspěvek na péči	8
2.2.2	Dotace ze státního rozpočtu (transfery)	8
2.3	Poskytovatelé sociálních služeb	10
2.4	Neziskové organizace	10
2.4.1	Příspěvkové organizace jako součást veřejného sektoru	11
2.4.2	Příspěvkové organizace zřizované státem	11
2.4.3	Příspěvkové organizace územních samosprávných celků	12
2.4.4	Finanční fondy příspěvkových organizací	14
2.4.5	Jiná a doplňková činnost příspěvkových organizací	15
2.4.6	Výsledek hospodaření příspěvkových organizací	15
2.4.7	Právní předpisy upravující činnost příspěvkových organizací	16
2.5	Charakteristika použitých metod finanční analýzy	18
2.5.1	Funkce finanční analýzy	19
2.5.2	Poměrové ukazatele finanční analýzy	20
3	Rozbor ekonomické činnosti vybraných organizací	22
3.1	Domov pro seniory Ludmila, příspěvková organizace	22
3.1.1	Klienti domova Ludmila	22
3.1.2	Personál domova Ludmila	24
3.1.3	Příspěvky a dotace domova Ludmila	25
3.1.4	Náklady, výnosy a hospodářský výsledek domova Ludmila	26
3.1.5	Dlouhodobý majetek domova Ludmila	27
3.2	Domov pro seniory sv. Hedviky, příspěvková organizace	28
3.2.1	Klienti a zaměstnanci domova sv. Hedviky	28
3.2.2	Příspěvky a dotace domova sv. Hedviky	30
3.2.3	Náklady, výnosy a výsledek hospodaření domova sv. Hedviky	31
3.2.4	Dlouhodobý majetek domova sv. Hedviky	32
3.3	Domov Vítkov, příspěvková organizace	32
3.3.1	Klienti a zaměstnanci domova Vítkov	33
3.3.2	Příspěvky a dotace domova Vítkov	35
3.3.3	Náklady, výnosy a výsledek hospodaření domova Vítkov	35
3.3.4	Dlouhodobý majetek domova Vítkov	37

4	Srovnání vybraných domovů pro seniory.....	38
4.1	Srovnání klientů daných domovů	38
4.2	Zaměstnanci daných domovů	39
4.3	Dotace a příspěvky na provoz daných domovů	40
4.4	Dlouhodobý majetek daných domovů	42
4.5	Okamžitá likvidita.....	42
4.6	Pohotová likvidita	43
4.7	Ekonomická budoucnost domovů pro seniory.....	44
5	Závěr.....	46
	Použitá literatura.....	47
	Seznam zkratk.....	49
	Seznam tabulek	
	Seznam obrázků	
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	

1 Úvod

Cílem této bakalářské práce je ekonomicky zhodnotit a srovnat vybrané příspěvkové organizace, domovy pro seniory, a zároveň představit téma sociální politiky a vytvořit širší rámec, do kterého bude následně zařazen praktický kontext příspěvkových organizací. Dále bude práce obsahovat popis pojmů souvisejících s příspěvkovými organizacemi, tak jak jsou vymezené na území České republiky. Rozebrán bude také příslušný právní rámec – tedy podmínky, za kterých mohou být příspěvkové organizace zakládány a provozovány. Budou zde charakterizovány jak příspěvkové organizace zakládané státem, tak také příspěvkové organizace zakládané územními samosprávnými celky. Hlavní pozornost bude věnována hlavně jejich financováním, zvláštnostem hospodaření, finančním fondům, které mohou zakládat a v neposlední řadě také jiné a doplňkové činnosti, kterou mohou za určitých podmínek provádět. Toto budou hlavní body teoretické části mojí bakalářské práce.

Praktická část práce bude obsahovat zhodnocení ekonomické situace a provedení finančních rozborů vybrané příspěvkové organizace „Domov pro seniory Ludmila“ (obec Háj ve Slezsku – Smolkov) a porovnáním s dalšími dvěma domovy pro seniory, které mají pro svůj provoz stejné podmínky (zhruba stejná výše rozpočtů apod.) a také parametry (počet ubytovaných osob apod.). Bude se jednat o Domov pro seniory sv. Hedviky (obec Kravaře) a Domov Vítkov (obec Vítkov). Tyto rozborů se budou týkat období let 2014–2016.

2 Specifika analýzy hospodaření příspěvkových organizací

Tato kapitola obsahuje vymezení pojmů v oblasti poskytování sociálních služeb. Bude definován pojem sociální služba a zmíněn legislativní rámec pro poskytování těchto služeb v České republice.

2.1 Definice sociálních služeb

„Dle zákona se sociální službou rozumí činnost nebo soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení“¹

Sociální služby jsou poskytovány převážně osobám, které se ocitly v nepříznivé sociální situaci. Nepříznivou sociální situací se rozumí oslabení nebo ztráta schopností z důvodu vysokého věku, nepříznivého zdravotního stavu, pro krizovou sociální situaci, sociálně znevýhodňující prostředí, ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné osoby nebo z jiných závažných důvodů.²

Sociální služby jsou poskytovány občanovi podle kritéria potřeby. Valná většina těchto služeb je zajišťována *„veřejnoprávními neziskovými organizacemi, které jsou zřizovány zejména v regionálním veřejném sektoru.“³*

Podle Průša (2006) můžeme sociální služby vnímat jako velice významnou část aktivit státu, samosprávy a nestátních subjektů, které se zabývají problémy jednotlivců, rodin a skupin občanů (často sociálně vyčleněných), a tím pozitivně stimulují sociální klima v celé společnosti. Sociální služby jsou důležité hlavně proto, že bez jejich působení by výrazná část občanů státu neměla možnost podílet se na všech stránkách života společnosti, nemohli by uplatňovat svá lidská a občanská práva a mohlo by docházet k jejich sociálnímu vyloučení.

Legislativní rámec pro poskytování sociálních služeb

Podpora a pomoc by měla být za prvé dostupná, jak územně, tak například informačně či ekonomicky. Za druhé efektivní, tedy způsobená tak, aby vyhovovala potřebě člověka. Za třetí kvalitní, poskytovatelé sociálních služeb by se měli snažit o to, aby sociální služba byla na nejvyšší možné úrovni, kterou je schopna docílit. Za čtvrté by měla být bezpečná,

---

¹ §3 zákona č. 108/2006 Sb.

² SOKOL, R., TREFILOVÁ, V. Sociální pracovník v rezidenčních zařízeních sociálních služeb. Praha:ASPI, Wolters Kluwer Česká republika, 2008, ISBN 978-80-7357-316-4.; str. 59

³ PEKOVÁ, J. Veřejné finance – úvod do problematiky. 4. vydání, Praha: ASPI, 2008, ISBN 978-80-7357-358-4.; str. 259

neomezující práva a zájmy jiných osob. A za páté hospodárná, měla by tedy být zabezpečována tak, aby veřejné i osobní výdaje používané na poskytování pomoci pokrývaly rozsah potřeb daného člověka v maximální možné míře.⁴

Zákon o sociálních službách upravuje především způsoby poskytování podpory a pomoci fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci, a to prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Nadále také upravuje typy sociálních služeb, rozsah činností, které musí být zajištěny u každé poskytované služby, podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb (registraci), úkoly veřejné správy v oblasti sociálních služeb, kontrolu nad poskytováním sociálních služeb, předpoklady pro výkon činnosti v sociálních službách a v neposlední řadě kvalifikační předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka a pracovníka v sociálních službách.⁵

2.2 Financování sociálních služeb

Zákon definuje způsoby úhrady sociálních služeb v závislosti na druhu poskytované sociální služby. Hrazeny budou zejména „*všechny služby sociální péče, a to jak pobytové, tak pečovatelské služby. Úhrada bude prováděna na základě uzavřené smlouvy mezi příjemcem a poskytovatelem sociální služby*“.⁶

Při financování služeb sociální péče se postupuje podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů.⁷ Rozpoznáváme následující zdroje financování sociálních služeb. Za prvé je to úhrada od občana, tedy klienta, jemuž je služba poskytnuta. Pokud však občan nemá dostačující finanční prostředky na úhradu sociální služby, pak nese náklady na poskytnutí služby obec nebo stát, případně oba. Za druhé je tu možnost úhrady státem. Ten svým příspěvkem buďto může nahrazovat nesoběstačnost člověka při zabezpečování jeho základních potřeb (např. poskytnutí komplexní péče člověku v domově důchodců) nebo takto může pouze usnadnit způsob života (zabezpečení ubytování v penzionu pro

---

⁴ REKTOŘÍK, J. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. 2. vydání, Praha: Ekopress, 2007, ISBN 978-80-86929-29-3.; str. 196

⁵ SOKOL, R., TREFILOVÁ, V. *Sociální pracovník v rezidenčních zařízeních sociálních služeb*. Praha: ASPI, Wolters Kluwer Česká republika, 2008, ISBN 978-80-7357-316-4.; str. 58

⁶ Tamtéž. str. 134

⁷ HYÁNEK, V., PROUZOVÁ, Z., ŠKARABELOVÁ, S. a kol. *Neziskové organizace ve veřejných službách*. Brno: Masarykova univerzita, 2007, ISBN 978-80-210-4423-4.; str. 135

staré lidi). Třetím způsobem úhrady je úhrada od obce. Obec jako součást státu je povinná garantovat určitý základní standart sociálních služeb v rozsahu, který mu určí stát. Na tento základní standard stát přispívá, nebo jej kryje ze státního rozpočtu. Za čtvrté jde o úhradu od nestátního subjektu. Nestátní subjekt, např. nadace nebo nadační fond, financuje svoji činnost z vlastních prostředků. Mohou jimi být členské příspěvky, dary a výtěžky ze sbírek, příjmy od sponzorů apod. Za páté může sociální služby financovat fyzická osoba poskytující sociální služby. Buď tyto činnosti vykonává osobně, nebo je organizuje. Posledním šestým způsobem financování sociálních služeb jsou dary. V případě darů jde o peníze nebo jiné komodity (šaty, potraviny) z veřejných sbírek.⁸

2.2.1 Příspěvek na péči

Nárok na příspěvek na péči mají osoby, které nejsou vinou špatného zdravotního stavu schopné se o sebe samostatně postarat v rozsahu stanoveném zákonem. Tento příspěvek je poskytován na financování služeb poskytovaných danými organizacemi, které osoba využívá.

Většinu informací týkajících se příspěvku na péči můžeme najít v Zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Kritéria pro posuzování příspěvku na péči lze nalézt v příloze 1 Vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Výše příspěvku na péči se určuje dle závislosti dané osoby na pomoci osoby druhé. Zákon o sociálních službách stanovuje čtyři stupně závislosti a novela zákona platná od 1. 8. 2016 jim přiřazuje uvedené částky. Pro osoby do 18 let věku je to 3 300 Kč měsíčně při I. stupni závislosti (lehká závislost), 6 600 Kč při II. stupni závislosti (středně těžká závislost), 9 900 Kč při III. stupni závislosti (těžká závislost) a 13 200 Kč při IV. stupni závislosti (úplná závislost). Pro osoby starší 18 let se tyto příspěvky pohybují měsíčně od 880 Kč pro I. stupeň, 4 400 Kč pro II. stupeň, 8 800 Kč pro III. stupeň až po 13 200 Kč pro IV. stupeň.

2.2.2 Dotace ze státního rozpočtu (transfery)

Transfery se rozumí „*poskytnutí peněžních prostředků z veřejných rozpočtů i přijetí peněžních prostředků veřejnými rozpočty včetně prostředků ze zahraničí, (...) tj. především dotace, granty, příspěvky, subvence, (...)*“⁹ jiným subjektům. Transfer je

---

⁸ REKTOŘÍK, J. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. 2. vydání, Praha: Ekopress, 2007, ISBN 978-80-86929-29-3.; str. 192

⁹ MORÁVEK, Zdeněk a Danuše PROKŮPKOVÁ. *Příspěvkové organizace 2016-2017*. Praha: Wolters Kluwer, ISBN 978-80-7552-310-5.

makroekonomická veličina představující vládní výdaje, za které není získána odpovídající protihodnota. Tyto dotace ze státního rozpočtu se poskytují prostřednictvím rozpočtů krajů. Slouží k financování výdajů, které souvisejí s poskytováním sociálních služeb v souladu se zpracovaným střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb. Výše dotace se stanoví na základě „*celkového ročního objemu finančních prostředků rozpočtovaných v závazném ukazateli pro příslušný rozpočtový rok, zpracovaného střednědobého plánu rozvoje služeb kraje, počtu vybraných příspěvků a jejich finančního objemu, počtu poskytovatelů sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v registru a jejich kapacit, kapacit sociálních služeb poskytovaných ve zdravotních zařízeních ústavní péče*“.¹⁰

Dotace ze státního rozpočtu na poskytování sociálních služeb jsou přidělovány na základě střednědobých plánů jednotlivých krajů. Kraj předkládá ministerstvu žádost o poskytnutí dotace na příslušný rozpočtový rok, která musí obsahovat název kraje, identifikační číslo a číslo účtu, na který bude dotace vyplacena, popis způsobu rozdělení a čerpání dotace, požadovaná výše dotace na příslušný rozpočtový rok a předpokládaný požadavek na výši dotace na následující dva rozpočtové roky, který vyplývá ze střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje, součástí dotace bude střednědobý plán rozvoje sociálních služeb kraje, který bude obsahovat ekonomickou analýzu v plánu identifikovaných potřeb a způsob jejich finančního zajištění.¹¹

Procentní podíl kraje na celkovém ročním objemu finančních prostředků vyčleněných ve státním rozpočtu na podporu poskytování sociálních služeb ministerstvo stanoví na „*základě podílu kraje na celkovém ročním objemu vyplacených příspěvků v případě dotace na poskytování služeb sociální péče*“ a na „*celkovém počtu obyvatel v případě dotace na poskytování služeb sociální prevence a sociálního poradenství*“.¹² Kraj následně rozhodne, jak tento finanční obnos rozdělí mezi jednotlivé poskytovatele sociálních služeb.

Novela zákona o sociálních službách (č. 254/2014 Sb.) platná od 1. 1. 2015 upravuje proces tvorby a obsah střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb, upřesňuje zakotvení kompetencí zadavatelů (kraj, obec, MPSV) v procesu plánování, přenáší

---

¹⁰ SOKOL, R., TREFILOVÁ, V. Sociální pracovník v rezidenčních zařízeních sociálních služeb. Praha: ASPI, Wolters Kluwer Česká republika, 2008, ISBN 978-80-7357-316-4.; str. 171

¹¹ Tamtéž. str. 173

¹² §101a zákona č. 108/2006 Sb.

pravomoci a odpovědnost za financování sociálních služeb z prostředků státního rozpočtu na kraje.

Od roku 2016 plyne pro Českou republiku dle rozhodnutí Evropské komise č. 2012/21/EU nutnost financovat sociální služby formou vyrovnávací platby. Jedná se o platbu z veřejných rozpočtů, kterou veřejná instituce poskytuje určitému subjektu k pokrytí nákladů veřejně prospěšných služeb, k jejichž poskytování byl vybrán, resp. pověřen.

2.3 Poskytovatelé sociálních služeb

Poskytovateli sociálních služeb mohou být územní samosprávné celky (obce a kraje) a jimi zřízené právnické osoby, další právnické osoby, fyzické osoby, ministerstvo a jím zřízené organizační složky státu.¹³ Můžeme rozlišovat následující formy poskytování sociálních služeb. Za prvé jsou to pobytové služby spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb. Za druhé ambulanci služby, kdy za touto službou uživatel dochází. A za třetí terénní služby, které jsou poskytovány uživateli v jeho přirozeném sociálním prostředí. Pobytové služby jsou poskytovány v zařízeních sociálních služeb formou „*týdenních stacionářů, domovů pro osoby se zdravotním postižením, domovů pro seniory nebo domovů se zvláštním režimem*“.¹⁴

2.4 Neziskové organizace

Neziskové organizace jsou označovány jako subjekty, u nichž hlavním předmětem činnosti není podnikání. Neziskové organizace vytvářejí instituce veřejného sektoru – organizační složky státu, územní samosprávné celky a příspěvkové organizace a nevýdělečné organizace. Neziskové organizace mohou být zakládány a provozovány také fyzickou osobou. Podrobněji je jejich fungování upraveno v Novém občanském zákoníku, zákon č. 89/2012 Sb.

Neziskové organizace jsou organizace, které nebyly založeny nebo zřízeny za účelem podnikání. Jsou to organizace, jejichž činnost sleduje jiný než finanční zájem. Především jde o dosažení společenského blaha. Je zde kladen větší důraz na výsledky hlavního poslání. Možné výdělky jsou brány s druhotnou důležitostí. Neziskové organizace však mají dovoleno podnikat, ale tato činnost nesmí být hlavním účelem

---

¹³ SOKOL, R., TREFILOVÁ, V. Sociální pracovník v rezidenčních zařízeních sociálních služeb. Praha: ASPI, Wolters Kluwer Česká republika, 2008, ISBN 978-80-7357-316-4.; str. 65

¹⁴ §33 Zákona č. 108/2006 Sb.

těchto institucí. Mohou tento podnikatelský zisk používat pouze pro dosažení svých hlavních cílů. Mezi neziskové organizace můžeme řadit především „*zájmová sdružení právnických osob, pokud mají tato sdružení právní subjektivitu a nejsou zřízena za účelem výdělečné činnosti, dále pak občanská sdružení včetně odborových organizací, politické strany a politická hnutí, registrované církve a náboženské společnosti, veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce, školské právnické osoby podle zvláštního právního předpisu, obce, organizační složky státu, kraje, příspěvkové organizace, státní fondy, subjekty, o nichž tak stanoví zvláštní zákon*“.¹⁵

2.4.1 Příspěvkové organizace jako součást veřejného sektoru

V souvislosti se zavedením reformy veřejné správy byly příspěvkové organizace zahrnuty do veřejného sektoru. Tyto organizace působí zejména v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, vědy a výzkumu, kultury apod. Existují dvě formy příspěvkových organizací. Státní příspěvkové organizace zřizované organizačními složkami státu (ministerstvy a ostatními ústředními orgány) a příspěvkové organizace zřizované územními samosprávnými celky (kraji, obcemi, městy). Příspěvkové organizace jsou účetními jednotkami s právní subjektivitou.¹⁶

2.4.2 Příspěvkové organizace zřizované státem

Tyto příspěvkové organizace vykonávají hlavní činnost, která je definována zvláštním zákonem nebo zřizovací listinou. Jsou právnickými osobami. Jejich zřizovatelem je organizační složka státu, ve většině případů pak ministerstvo. Vystupování státu (zřizovatele) v majetkoprávních vztazích upravuje zákon č. 219/2000 Sb., o majetku ČR a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů. Příspěvkové organizace hospodaří s peněžními prostředky získanými převážně hlavní činností, ze státního rozpočtu (od zřizovatele), z vlastních peněžních fondů, dary od fyzických a právnických osob, ze zahraničí (např. z dotací Evropské unie) nebo jinou doplňkovou činností.

Rozpočet příspěvkové organizace musí obsahovat pouze náklady a výnosy související s hlavní činností této organizace a po zahrnutí příspěvku od jejího zřizovatele musí být sestaven jako vyrovnaný. Organizace si musí počínat tak, aby plnila zadané úkoly nejhospodárnějším způsobem a dodržela stanovené finanční vztahy ke státnímu

---

¹⁵ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně. 10. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2009. 247 s. ISBN 978-80-7263-538-2.

¹⁶ NOVÁKOVÁ, Štěpánka. Účetnictví státní správy a samosprávy. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2006. 231 s. ISBN 978-80-245-1068-2.

rozpočtu. Státním příspěvkovým organizacím jsou zřizovatelem stanoveny tyto finanční vztahy. Za prvé příspěvek na provoz ze státního rozpočtu nebo odvod z provozu do státního rozpočtu. Za druhé pak individuální a systémové dotace na financování programů a akcí. Za třetí návratná finanční výpomoc a za čtvrté odvod z odpisů.¹⁷

Příspěvkové organizace se musí řídit tzv. rozpočtovými limity. Rozpočtovým limitem se rozumí v průběhu rozpočtového roku stanovená výše výdajů, do které je na základě oznámení limitu výdajů bance možné čerpat peněžní prostředky z výdajových účtů státního rozpočtu. Rozpočtové limity jsou:

- limit na čerpání příspěvku zřizovatele na provoz organizace,
- limit na čerpání individuálních dotací na konkrétní akce,
- limit na čerpání systémových dotací na konkrétní akce,
- limit na čerpání návratných finančních výpomocí na konkrétní akce.¹⁸

Státní příspěvkové organizace nemohou poskytovat dary jiným subjektům, kromě obvyklých peněžitých nebo věcných darů vlastním zaměstnancům z fondu kulturních a sociálních potřeb. Dále nesmí přijímat ani poskytovat půjčky a úvěry a vystavovat směnky. Mohou však nakupovat majetkové i dlužné cenné papíry, které budou využity k obchodnímu účelu. Výjimku tvoří dodavatelské úvěry na financování programů. Tyto úvěry mohou být přijaty pouze se souhlasem ministerstva.

„Pokud organizace dosahuje záporného výsledku hospodaření, tedy ztráty, a není schopna ji do dvou let uhradit – buď ze zlepšeného výsledku hospodaření, nebo z rozpočtu zřizovatele – musí být organizace zřizovatelem zrušena.“¹⁹

2.4.3 Příspěvkové organizace územních samosprávných celků

Příspěvkové organizace územních samosprávných celků zřizuje kraj nebo obec podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Územní samosprávný celek zřizuje příspěvkové organizace pro činnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura nebo složitost vyžaduje samostatnou právní subjektivitu. Tyto neziskové organizace se musí zapisovat do obchodního rejstříku.

„Příspěvková organizace vzniká dnem, který je uveden ve zřizovací listině, nikoliv dnem zápisu do obchodního rejstříku. Zřizovatel je povinen zveřejnit informace o založení,

---

¹⁷ NOVÁKOVÁ, Štěpánka. Účetnictví státní správy a samosprávy. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2006. 231 s. ISBN 978-80-245-1068-2.

¹⁸ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů.

¹⁹ MOCKOVČIAKOVÁ, Alena, PROKŮPKOVÁ, Danuše, MORÁVEK, Zdeněk. Příspěvkové organizace 2006-2007: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.5.2006. Praha: ASPI, 2006. 292 s. ISBN 80-7357-191-9.

zrušení nebo sloučení příspěvkové organizace do 15 dnů ode dne, kdy k uvedené skutečnosti došlo“.²⁰

Zřizovatel provádí kontrolu hospodaření příspěvkové organizace. Na rozdíl od příspěvkové organizace zřizované státem, je tato organizace schopna do svého vlastnictví nabývat majetek. Avšak pouze majetek potřebný k výkonu činnosti, pro kterou byla zřízena, a to:

- bezúplatným převodem od svého zřizovatele,
- darem s předchozím písemným souhlasem zřizovatele,
- děděním, bez předchozího písemného souhlasu zřizovatele je příspěvková organizace povinna dědictví odmítnout, jiným způsobem na základě rozhodnutí zřizovatele.²¹

Hospodaření příspěvkové organizace je ustanoveno v § 28 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Podle těchto ustanovení může příspěvková organizace hospodařit s peněžními prostředky získanými z vlastní činnosti, z rozpočtu svého zřizovatele, z vlastních fondů, z darů, z Národního fondu nebo ze zahraničí.

Příspěvkové organizaci může její zřizovatel nařídit odvod do svého rozpočtu, podle § 28 odst. 6 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, jestliže plánované výnosy překračují plánované náklady, investiční zdroje jsou větší než jejich potřeba užití nebo porušila rozpočtovou kázeň. Příspěvková organizace se dopustí porušení rozpočtové jestliže:

- použije finanční prostředky od zřizovatele v rozporu se stanoveným účelem,
- převede do svého finančního fondu více peněžních prostředků, než stanoví zákon či zřizovatel,
- použije peněžní prostředky na jiný účel, než stanovil zákon či jiný předpis,
- použije provozní prostředky místo prostředků z peněžního fondu,
- překročí stanovený limit na platy, pokud toto překročení do 31. prosince nekrýla ze svého fondu odměn.

„Za porušení rozpočtové kázně může zřizovatel příspěvkové organizaci uložit odvod do svého rozpočtu ve výši neoprávněně použitých prostředků, a to nejpozději do 1 roku ode

---

²⁰ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

²¹ REKTOŘÍK, Jaroslav. Organizace neziskového sektoru : Základy ekonomiky, teorie a řízení. Vyd. 1. Praha 4 : EKOPRESS, 2001. 177 s. ISBN 80-86119-41-6.

dne, kdy porušení rozpočtové kázně zjistil. Nejdéle však do 3 let ode dne, kdy k porušení rozpočtové kázně došlo.“²²

2.4.4 Finanční fondy příspěvkových organizací

Příspěvkové organizace mohou vytvářet finanční fondy a to, pokud zaznamenávají plusový hospodářský výsledek z hlavní činnosti – tzn., že skutečné výnosy hospodaření této organizace byly dohromady s přijatými příspěvky na provoz od zřizovatele vyšší než její provozní náklady. Pokud příspěvková organizace dosáhne ztráty, musí být na krytí této ztráty použity prostředky z rezervního fondu. Zůstatky v peněžních fondech se po skončení roku převádějí do roku následujícího.²³ Příspěvková organizace vytváří tyto následující peněžní fondy:

- rezervní fond,
- investiční fond,
- fond odměn,
- fond kulturních a sociálních potřeb.

Rezervní fond

Rezervní fond se tvoří ze zlepšeného výsledku hospodaření. Dalšími zdroji rezervního fondu mohou být také peněžní dary nebo finanční prostředky, které nebyly spotřebovány v minulých letech.²⁴ Rezervní fond, s výjimkou prostředků převedených podle § 28 odst. 3 se používá:

- k dalšímu rozvoji své činnosti,
- ke krytí časového nesouladu mezi výnosy a náklady,
- k úhradě sankcí za porušení finanční kázně,
- k úhradě ztráty z minulých let.

Investiční fond

Tento fond se zakládá k financování investičních potřeb. Jeho zdrojem jsou především odpisy z hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, investiční dotace z rozpočtu zřizovatele, investiční příspěvky ze státních fondů, výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku, dary a příspěvky od jiných subjektů, přiděly z rezervního fondu ze zlepšeného výsledku hospodaření.

---

²² Zákon č 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

²³ NOVÁKOVÁ, Štěpánka. Účetnictví příspěvkových organizací. Vyd. 2. Praha: Oeconomica, 2005. 96 s. ISBN 80-245-0851-6.

²⁴ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů.

Investiční fond se používá k financování pořízení a technického zhodnocení dlouhodobého majetku, k úhradě splátek investičních úvěrů a půjček, k odvodu do rozpočtu zřizovatele, pokud takový odvod uložil a k posílení zdrojů na financování údržby a oprav majetku.

Fond odměn a fond kulturních a sociálních potřeb

Fond odměn je také tvořen ze zlepšeného výsledku hospodaření. Z fondu odměn se hradí odměny zaměstnancům organizace, případně také překročení prostředků na platy. Fond kulturních a sociálních potřeb je od roku 2017 tvořen 2 % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů a je vytvářen zálohově z roční plánované výše v souladu s jeho schváleným rozpočtem. Tento fond je vytvářen především k zabezpečování kulturních, sociálních a dalších potřeb zaměstnanců, případně rodinných příslušníků zaměstnanců. Z tohoto fondu se poskytují prostředky na stravování, rekreaci, kulturní a tělovýchovné vyžití. Mohou být poskytovány nepeněžní formou, která nepodléhá dani. Formou daru se odměňují zaměstnanci například při životních a pracovních výročích.

2.4.5 Jiná a doplňková činnost příspěvkových organizací

Příspěvkové organizace mohou vedle hlavní činnosti vykonávat jinou činnost (u státních PO) nebo doplňkovou činnost (u PO zřízených územními samosprávnými celky). Příspěvkové organizace se v oblasti těchto činností chovají jako podnikatelské subjekty, pouze však za předpokladu, že zřizovatel s touto jinou nebo doplňkovou činností souhlasil. Podmínky pro provádění těchto činností musí zřizovatel zmínit ve zřizovací listině. Jiná nebo doplňková činnost nesmí být provozována na úkor hlavní činnosti. Její výsledky (zisk) musí sloužit ve prospěch hlavní činnosti. V evidenci nákladů a výnosů je nutné tyto jiné a doplňkové činnosti sledovat odděleně.²⁵

2.4.6 Výsledek hospodaření příspěvkových organizací

Hospodářský výsledek příspěvkové organizace je tvořen výsledkem hospodaření z hlavní činnosti a ziskem vytvořeným v doplňkové činnosti po zdanění. Jestliže hospodaření příspěvkové organizace za běžný rok skončí po zahrnutí příspěvků ztrátou, je zřizovatel povinen projednat s příspěvkovou organizací zabezpečení jeho úhrady do konce následujícího rozpočtového roku. Úhrada ztrátového hospodářského výsledku se zajistí

---

²⁵ NOVÁKOVÁ, Štěpánka. Účetnictví příspěvkových organizací. Vyd. 2. Praha: Oeconomica, 2005. 96 s. ISBN 80-245-0851-6.

buďto z rezervního fondu příspěvkové organizace, z rozpočtu zřizovatele, není-li dostatek prostředků v rezervním fondu příspěvkové organizace, anebo ze zisku po zahrnutí příspěvku na provoz nebo odvodu z provozu příspěvkové organizace v následujícím rozpočtovém roce, není-li dostatek prostředků ani v rozpočtu zřizovatele.

Není-li zhoršený hospodářský výsledek uhrazen ani ze zlepšeného hospodářského výsledku příspěvkové organizace, „zruší zřizovatel příspěvkovou organizaci do konce roku následujícího po roce, z jehož výsledku hospodaření měl být uhrazen zhoršený hospodářský výsledek, pokud jej neuhradí ze svého vlastního rozpočtu. Je-li to nezbytné, zajistí činnost doposud zajišťovanou příspěvkovou organizací organizační složkou státu. V případě, že hospodaření příspěvkové organizace skončí zlepšeným hospodářským výsledkem, použije se přednostně k úhradě jejího zhoršeného hospodářského výsledku“.²⁶

2.4.7 Právní předpisy upravující činnost příspěvkových organizací

Účetnictví územních samosprávných celků, příspěvkových organizací, státních fondů, organizačních složek státu upravují následující předpisy:

- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- Vyhláška č. 410/2009 Sb.,
- Technická vyhláška,
- Inventarizační vyhláška,
- Konsolidační vyhláška.

Zákon č. 563/1991 Sb.

Tento zákon stanoví v souladu s právem Evropských společenství rozsah a způsob vedení účetnictví a požadavky na jeho průkaznost. Vztahuje se na:

- právnické osoby, které mají sídlo na území České republiky,
- zahraniční osoby, pokud na území České republiky podnikají nebo provozují jinou činnost podle zvláštních předpisů,
- organizační složky státu podle zvláštního předpisu,
- fyzické osoby, které jsou jako podnikatelé zapsány v obchodním rejstříku,
- fyzické osoby, které jsou podnikateli, pokud jejich obrat podle zákona o dani z přidané hodnoty přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 000 000 Kč, a to od prvního dne kalendářního roku,
- ostatní fyzické osoby, které vedou účetnictví na základě svého rozhodnutí,

---

²⁶ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů.

- ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli a jsou účastníky sdružení bez právní subjektivity,
- ostatní fyzické osoby, kterým povinnost vedení účetnictví ukládá zvláštní předpis.²⁷

Účetnictví těchto organizací se týká také další vyhlášky, zákony a předpisy související s právní regulí příspěvkových organizací. Právní rámec účetnictví představuje veškeré požadavky na vedení účetnictví, jenž se v dnešní době vede pomocí účetních záznamů, kterými jsou účetní doklady, účetní zápisy, účetní knihy, odpisové plány, inventurní soupisy, účtový rozvrh, účetní závěrka a výroční zpráva.

Dále zákon předepisuje příspěvkovým organizacím dodržování tak zvaného bilančního principu. Organizace je povinna archivovat veškeré účetní doklady – vnitřní i vnější. Důležitou součástí jsou také pravidla na oceňování a odpisování majetku příspěvkových organizací. Zákon o účetnictví stanovuje rozsah a způsob vedení účetnictví a požadavky na jeho průkaznost. Ukládá příspěvkové organizaci dodržovat všeobecné účetní zásady, kterými jsou srozumitelnost, srovnatelnost, přednost obsahu před formou, opatrnost, historické ceny, věcná souvislost a relevantnost.

Neziskové organizace musí povinně účtovat pomocí podvojného účetnictví. Tyto organizace mají povinnost vést účetnictví podle směrné účtové osnovy, dodržovat uspořádání a označování položek účetní závěrky, obsahové vymezení závěrky a předepsané účetní metody. Dále mají povinnost vést účetnictví v plném rozsahu, povinnost vést účetní knihy apod. Zákon o účetnictví se zabývá také termíny pro provedení řádné a mimořádné účetní závěrky. Dále řeší způsoby oceňování, vyhotovení výroční zprávy, inventarizace a kontroly údajů. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví se od 1. 1. 2011 mění zákonem č. 410/2010 Sb.

Vyhláška č. 410/2009 Sb.

Tato vyhláška stanoví pro vedení účetnictví v plném rozsahu a vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu:

- rozsah a způsob sestavování účetní závěrky,

---

²⁷ PODHORSKÝ, Josef. Účtování a vedení účetnictví v organizačních složkách státu, územních samosprávných celcích a příspěvkových organizacích: metodika účetnictví, vzorové příklady, účetní závěrka, kontrola účetnictví. Vyd. 1. Praha: BOVA POLYGON, 2005. 363 s. ISBN 80-7273-119-X.

- uspořádání, označování a obsahové vymezení položek majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv v účetní závěrce, včetně uspořádání, označování a obsahového vymezení podrozvahových účtů,
- uspořádání, označování a obsahové vymezení nákladů, výnosů a výsledků hospodaření v účetní závěrce,
- uspořádání a obsahové vymezení vysvětlujících a doplňujících informací v příloze v účetní závěrce, včetně informací o nakládání s prostředky státního rozpočtu a rozpočtů územních samosprávných celků,
- uspořádání a obsahové vymezení přehledu o peněžních tocích a přehledu o změnách vlastního kapitálu,
- směrnou účtovou osnovu,
- účetní metody, zejména způsoby oceňování a jejich použití včetně oceňování souboru majetku, postupy tvorby a použití opravných položek, postupy odpisování, postupy tvorby a použití rezerv,
- závazný vzor částí účetní závěrky.²⁸

Od 1. 1. 2011 se mění vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky vyhláškou č. 435/2010 Sb.

Technická vyhláška upravuje podmínky přenášení účetních záznamů mezi vybranými účetními jednotkami a CSÚIS a problematiku technické formy účetních záznamů a efektivní přeměnu mezi formami účetních záznamů pro všechny účetní jednotky.

Inventarizační vyhláška byla vydána k zajištění dostatečné míry právní jistoty účetních jednotek a z důvodu formalizace pravidel.

Konsolidační vyhláška stanovuje povinnost součinnosti účetním jednotkám zahrnutým do konsolidačního celku nebo do dílčích konsolidačních celků s účetní jednotkou sestavující konsolidované účetní výkazy.

2.5 Charakteristika použitých metod finanční analýzy

Pojem finanční analýzy má mnoho různých definic. Zpravidla se liší jen šíří pojetí. Dle (Nývtová, Marinič; 2010) je „základním úkolem analýzy celkové finanční výkonnosti podniku identifikace tržní pozice a tržního potenciálu podniku v rámci hospodářské

---

²⁸ Vyhláška č. 410/2009 Sb.

soutěže v konkrétním makro- a mikroekonomickém prostředí.“ Tato analýza má být realizována fundamentální (kvalitativní) ekonomickou analýzou a technickou (kvantitativní) analýzou.²⁹

Autorky Kubíčková a Jindřichovská (2015) pak nabízejí rozčlenění definice finanční analýzy na užší a širší oblast. „*Finanční analýza v užším pojetí je hodnocením stavu a finančního zdraví podniku a jeho vývoje na základě rozboru dat z účetních výkazů právě uplynulého období.*“ Takto pojatá analýza má doplnit účetní výkazy (rozvahu, výkaz zisků a ztrát, výroční zprávy apod.), má za úkol zjistit finanční zdraví a výkonnost daného podniku v určitém období. V širším pojetí pak (Kubíčková, Jindřišská; 2015) charakterizují finanční analýzu jako „*komplexní posouzení finančního zdraví podniku a jeho vývoje v delším časovém období a v kontextu širších podmínek i efektů průběžně přijímaných opatření k jeho regulaci*“. V rámci této definice má finanční analýza nejen doplnit účetní výkazy, ale také přiblížit příčiny takového vývoje, účinnost nástrojů, které firma volí ve vztahu ke svým financím a v neposlední řadě se také snaží predikovat budoucí vývoj.

Mezi dílčí analýzy, které se využívají při celkové finanční analýze podniku, můžeme zařadit SWOT analýzu, PEST analýzu, model „3C“, BCG (Boston Consulting Group Matrix) nebo například analýzu hodnoty pro zákazníka.³⁰

2.5.1 Funkce finanční analýzy

Finanční analýza má mnoho funkcí, které se často mění podle toho, v jakých oblastech se tato analýza využívá. Tyto funkce se však dají zevšeobecnit na čtyři základní. První je deskriptivní funkce, již z názvu vyplývá, že popisuje určitý stav podniku, zjednodušuje a zpřístupňuje dané procesy, které se staly v uplynulém účetním období. Druhou obecnou funkcí je funkce valuační. Pomocí takto vypočtených hodnot ukazatelů můžeme daný podnik srovnat s podniky jinými, např. v rámci oboru, odvětví apod. Třetí funkcí finanční analýzy je explanační funkce, kdy nám analýza může odkrýt vztahy mezi jevy uvedenými v účetnictví podniku. Poslední, čtvrtou, obecnou funkcí je predikční funkce, díky které nám finanční analýza může odhalit další možný vývoj podniku.³¹

---

²⁹ NÝVLTOVÁ, Romana a Pavel MARINIČ. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. Praha: Grada, 2010. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-3158-2.

³⁰ Tamtéž.

³¹ KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. V Praze: C.H. Beck, 2015. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-538-1.

2.5.2 Poměrové ukazatele finanční analýzy

Analýza pomocí poměrových ukazatelů je jednou z nejoblíbenějších metod, které se používají pro hodnocení stability a výkonnosti firmy. Není totiž časově náročná, a i přesto poskytuje relativně spolehlivé informace o finančním stavu firmy a jeho příčinách. Jednoduchá je i na vyhledávání potřebných informací, jelikož vychází ze základních účetních zpráv.

Ukazatele rentability

Rentabilita je jeden ze základních indikátorů finančního stavu podniku. „*Označuje schopnost podniku zhodnocovat vložené prostředky ve formě zisku.*“³² Klíčovým ukazatelem efektivnosti podniku je hospodářský zisk – tedy převis výnosů nad náklady. V opačném případě se jedná o ztrátu. Nejčastěji se setkáváme s těmito variantami rentability: rentabilita vlastního kapitálu, rentabilita celkového kapitálu, rentabilita celkového vloženého kapitálu, rentabilita tržeb a rentabilita nákladů.³³

Ukazatele likvidity

V první řadě je důležité rozlišovat mezi třemi základními pojmy, s kterými se v této oblasti můžeme setkat. Jde o likviditu, likvidnost a solventnost. Likvidnost vyjadřuje míru obtížnosti přeměny jednotlivých majetkových položek na peněžní prostředky. Solventnost je schopnost podniku dostát svým finančním závazkům v dohodnutých lhůtách. Likvidita potom vyjadřuje schopnost podniku přeměnit aktiva na hotovost nebo její ekvivalent (krátkodobé finanční instrumenty).³⁴ Likviditu můžeme dělit na běžnou likviditu, která je vyjádřena poměrem oběžných aktiv a krátkodobých pasiv (závazků), okamžitou likviditu vyjádřenou poměrem finančního majetku a krátkodobých závazků a pohotovou likviditu, kterou zjistíme, když vydělíme oběžná aktiva, od kterých odečteme zásoby, krátkodobými závazky.

Ukazatelé krytí aktiv

Ukazatelé krytí aktiv „*měří stupeň krytí vybrané složky aktiv adekvátními zdroji*“.³⁵ Tedy zda jsou dodržována doporučená bilanční pravidla, mezi které patří zlaté bilanční pravidlo, pravidlo opatrného financování a pravidlo vyrovnání rizika. Zlaté bilanční

---

³² KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. V Praze: C.H. Beck, 2015. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-538-1.

³³ Tamtéž.

³⁴ NÝVLTOVÁ, Romana a Pavel MARINIČ. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. Praha: Grada, 2010. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-3158-2.

³⁵ KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. V Praze: C.H. Beck, 2015. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-538-1.

pravidlo nám doporučuje financovat každé aktivum zdroji se stejnou dobou splatnosti. Měli bychom tedy dlouhodobá aktiva krýt dlouhodobými zdroji a krátkodobá aktiva krýt, krátkodobými zdroji. Pravidlo opatrného financování požaduje, aby stálá aktiva, která jsou pro podnik nejdůležitější, byla financována vlastními zdroji a oběžná aktiva pak zdroji cizími. Pravidlo vyrovnání rizika se pak zabývá strukturou zdrojů, v níž by měl být poměr mezi vlastním a cizím kapitálem 1:1.³⁶

Vzhledem k povaze v této práci zkoumaných podniků, tedy příspěvkových organizací, se tyto poměrové ukazatele finanční analýzy ne zcela hodí. Příspěvková organizace ze své povahy nevytváří ani zisk ani ztrátu (nebo by alespoň neměla), a proto bude rentabilita nulová. Stejně tak ukazatele krytí aktiv nám toho moc neřeknou, ale v praktické části bude využit alespoň výpočet likvidity, který nám odhalí určité zajímavosti, které se s příspěvkovými organizacemi pojí.

---

³⁶ KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. V Praze: C.H. Beck, 2015. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-538-1.

3 Rozbor ekonomické činnosti vybraných organizací

3.1 Domov pro seniory Ludmila, příspěvková organizace

Tato organizace sídlí na adrese Poddubí 7, Háj ve Slezsku – Smolkov. Její IČO je 71196978 a ředitelem Mgr. Jiří Kokošek. Zřizovatelem této příspěvkové organizace je obec Háj ve Slezsku. Tento domov má nyní 66 klientů, kteří jsou ubytováni ve třech samostatných budovách.

3.1.1 Klienti domova Ludmila

V této kapitole budou představeny ubytovací kapacity domova Ludmila, věková struktura klientů a také jejich zařazení do jednotlivých kategorií podle stupně závislosti na pomoci jiné osoby. Dále bude zobrazena statistika počtu zaměstnanců a jejich zařazení do kategorií podle dané pozice, kterou vykonávají. Toto všechno se bude týkat období mezi lety 2014 až 2016.

Tabulka 3.1 Kapacita a obsazenost domova Ludmila

	2014	2015	2016
Průměrný počet klientů	81,44	73,34	67,42
Kapacita	84	77,41	70,16
Obsazenost	97 %	95 %	96 %

Zdroj: Výroční zprávy Domova pro seniory Ludmila 2014, 2015, 2016

Z této tabulky můžeme vidět, že Domov pro seniory Ludmila se snaží vždy maximálně naplnit svou kapacitu, ale bohužel se to v minulých letech zcela nedařilo díky rekonstrukci budov, která zde probíhala.

Tabulka 3.2 Věková struktura klientů domova Ludmila

	2014	2015	2016
Počet klientů k 31. 12.	79	70	63
Ve věku 60-65 let	9	6	5
Ve věku 66-75 let	15	15	13
Ve věku 76-85 let	31	26	23
Ve věku 86-95 let	26	23	21
Ve věku nad 95 let	0	0	1
Průměrný věk klientů	80,2	79,9	80,2

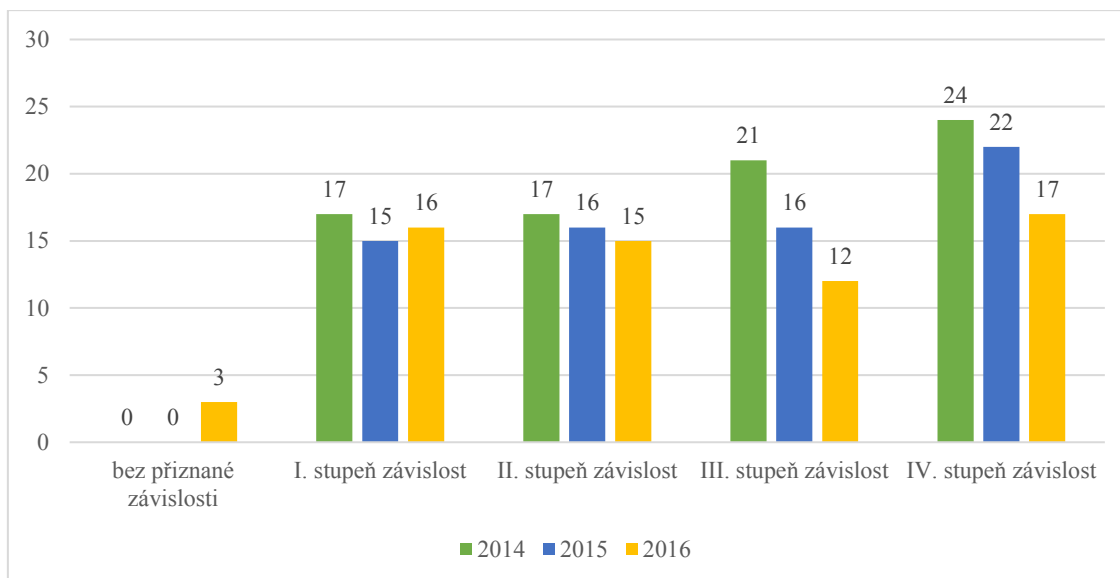
Zdroj: Výroční zprávy Domova pro seniory Ludmila 2014, 2015, 2016

Můžeme si všimnout, že nejvíce klientů Domova Ludmila se stabilně nachází ve věkové skupině od 76 do 85 let věku, a i díky tomu se průměrný věk ubytovaných pohybuje okolo 80 let.

Stupně závislosti klientů na pomoci jiné osoby

Důležitým aspektem, který je domovy pro seniory u klientů sledován, je stupeň závislosti daného člověka na pomoci jiné osoby. Utvářejí si takto představu o tom, jakou péči budou muset danému klientovi poskytnout, kolik času mu budou muset věnovat, jaký dohled bude potřebovat apod. Zařazení lidí do určitého stupně závislosti je určováno na základě schopnosti zvládat základní životní činnosti v deseti oblastech každodenního života. Mezi tyto oblasti patří mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost.

Pokud budeme počítat i stav, kdy člověk není vůbec závislý na druhé osobě, je těchto stupňů závislosti pět. První stupeň se nazývá lehká závislost a člověk do něj může být zařazen, pokud nezvládá tři nebo čtyři základní životní potřeby. Do druhého stupně – středně těžké závislosti, spadají lidé, kteří nezvládají pět až šest základních potřeb. Následuje třetí stupeň, těžká závislost, kdy lidé nezvládají sedm až osm základních životních potřeb. A poslední je čtvrtý stupeň závislosti na druhé osobě, kdy lidé nezvládají devět až deset těchto potřeb a jsou zcela odkázáni na péči jiné osoby. Tyto kritéria se lehce mění v závislosti na věku posuzovaného člověka – pokud je člověk mladší 18 let, jsou tyto kritéria mírnější a tím spíše dosáhne na příspěvek, který se k těmto stupňům závislosti váže.

Obrázek 3.1 *Stupeň závislosti klientů domova Ludmila na pomoci jiné osoby*

Zdroj: Výroční zprávy Domova pro seniory Ludmila 2014, 2015, 2016

Z tohoto grafu je patrné, že většina klientů domova je, ať už více či méně, odkázána na pomoc druhé osoby, a proto můžeme konstatovat, že všichni klienti jsou v domově umístění na základě oprávněných záležitostí.

3.1.2 Personál domova Ludmila

V organizaci pracují pracovníci v oblastech přímé a nepřímé péče. K pracovníkům v přímé péči patří pracovníci v sociálních službách, pedagogický personál, zdravotnický personál a sociální pracovníci. Do nepřímé péče patří THP (technicko-hospodářští pracovníci) a ostatní personál (zaměstnanci prádelny, kuchyně, údržby apod.).

Tabulka 3.3 *Personál domova Ludmila*

		2014	2015	2016
Přímá péče	Pracovníci v sociálních službách	27	28,27	26,2
	Sociální pracovník	1	1	1
	Zdravotnický personál	3	3	3
Nepřímá péče	THP	3	3	4
	Ostatní	12	12,12	12
Celkem		46	47,39	46,2

Zdroj: Výroční zprávy Domova pro seniory Ludmila 2014, 2015, 2016

Domov pro seniory Ludmila má stále stabilní počet zaměstnanců i přesto, že počet klientů často kolísá. Snaží se, aby všichni ubytovaní měli přístup k té nejlepší péči, kterou může poskytnout, a proto zůstává personál co se týče jeho počtu stále stejný.

Tabulka 3.4 Průměrná měsíční mzda zaměstnanců domova Ludmila (v tis. Kč)

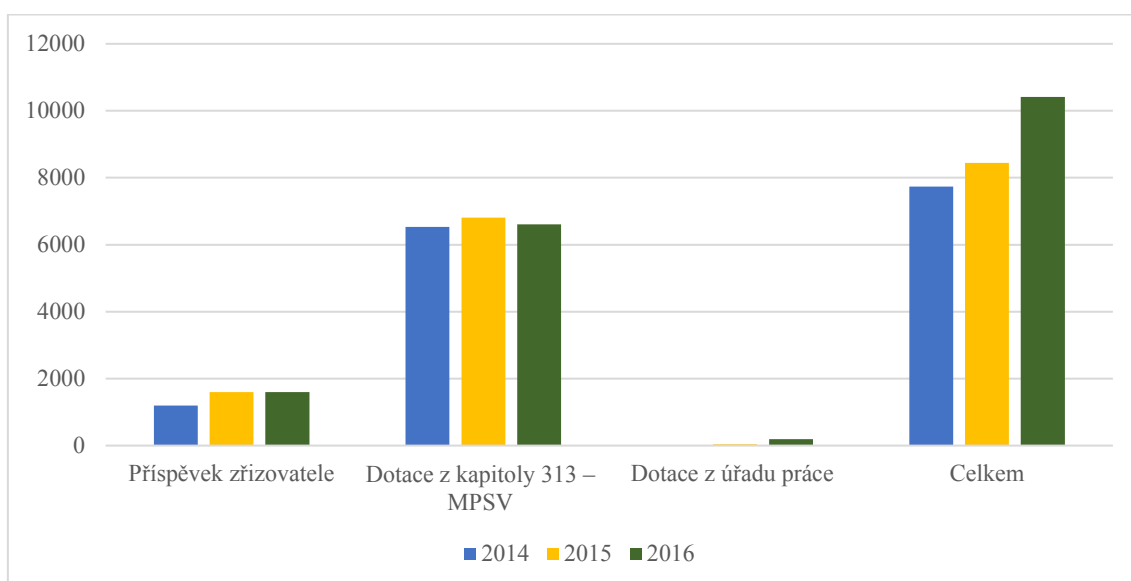
	2014	2015	2016
Průměrná mzda zaměstnanců	17 900	17 760	18 887

Zdroj: Výkaz zisků a ztrát Domova pro seniory Ludmila 2014, 2015, 2016

Z této tabulky je patrné, že v letech 2014 a 2015 se průměrná mzda zaměstnance pohybovala zhruba na stejné úrovni – na necelých 18 000 Kč. V roce 2016 pak narostla o více jak tisícikorunu.

3.1.3 Příspěvky a dotace domova Ludmila

Organizace je financována ze čtyř hlavních zdrojů. Největším příjmem jsou poplatky, které platí klienti za ubytování a stravu – cca 60 %. Mimo tento finanční zdroj pochází velká část peněz na provoz z veřejných zdrojů – z dotací Moravskoslezského kraje prostřednictvím dotačního programu kraje (Program na podporu poskytování sociálních služeb a způsob rozdělení a čerpání dotace z kapitoly 313 – MPSV státního rozpočtu). Větší část peněz přichází také od zřizovatele a za zmínění stojí i dotace z pracovního úřadu.

Obrázek 3.2 Příspěvky a dotace na provoz domova Ludmila (v tis. Kč)

Zdroj: Výkaz zisků a ztrát Domova pro seniory Ludmila 2014, 2015, 2016

Příspěvková organizace Domov pro seniory Ludmila je, jak je již patrné z názvu, zcela závislá na finančním dotování od jiných subjektů. Z grafu je patrné, že nejvíce peněz dostává z dotačního programu Moravskoslezského kraje.

3.1.4 Náklady, výnosy a hospodářský výsledek domova Ludmila

Jedním z nejdůležitějších ukazatelů v rámci ekonomických rozborů je výsledek hospodaření organizace. Tento údaj nám ukazuje, zda daná organizace produkuje zisk anebo ztrátu. K výsledku hospodaření dojdeme porovnáním nákladů a výnosů dané organizace. Vzhledem k tomu, že veřejné domovy pro seniory jsou příspěvkovými organizacemi, musí mít vždy vyrovnaný rozpočet. To znamená, že by nikdy neměly produkovat ani zisk ani ztrátu. To se ale ne vždy daří.

Tabulka 3.5 Porovnání nákladů domova Ludmila (v tis. Kč)

	2014	2015	2016
Spotřeba materiálu	3 294	2 920	2 660
Spotřeba energií	1 397	1 258	1 062
Opravy a udržování	1 534	2 562	1 850
Cestovné	3	3	3
Ostatní služby	656	893	1 104
Mzdové náklady	9 881	10 100	10 471
Zákonné sociální pojištění	3 302	3 358	3 508
Jiné sociální pojištění	41	41	43
Zákonné sociální náklady	123	275	289
Odpisy dlouhodobého majetku	149	173	197
Ostatní náklady	1 434	981	424
Celkem	21 814	22 564	21 611

Zdroj: Výkaz zisků a ztrát Domova pro seniory Ludmila 2014, 2015, 2016

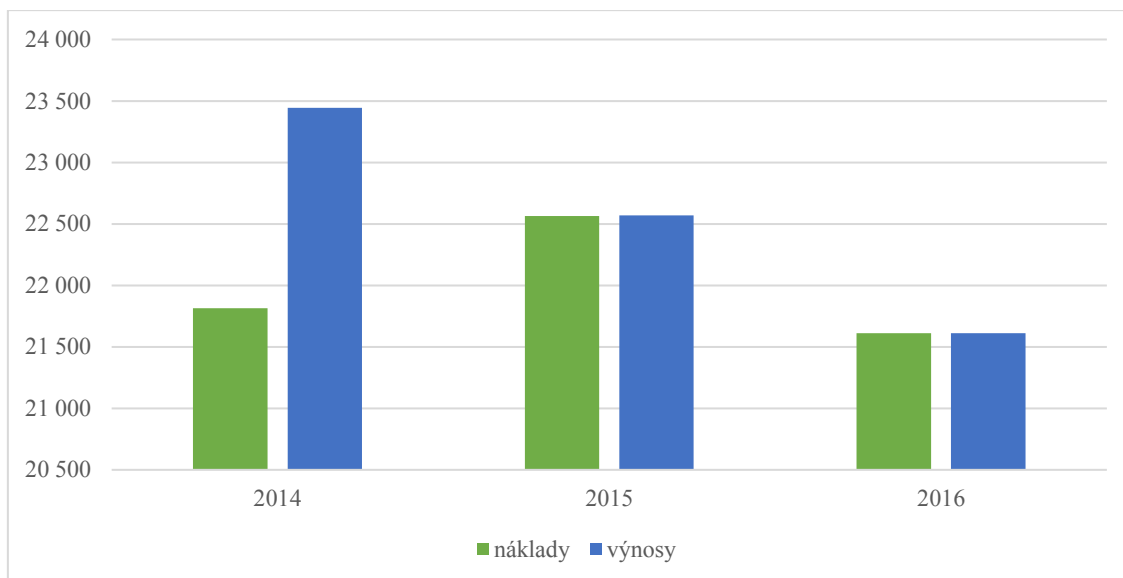
Z této tabulky můžeme vyčíst, že největší náklady má Domov Ludmila na mzdy, které každým rokem pozvolna narůstají. Výraznými kategoriemi jsou také spotřeba materiálu a energií a opravy, které je nutno provádět na celém objektu.

Tabulka 3.6 Porovnání výnosů domova Ludmila (v tis. Kč)

	2014	2015	2016
Výnosy z prodeje služeb	15 557	13 753	13 094
Výnosy z transferů	7 735	8 446	8 422
Ostatní výnosy	153	371	96
Celkem	23 445	22 570	21 612

Zdroj: Výkaz zisků a ztrát Domova pro seniory Ludmila 2014, 2015, 2016

Co se týče výnosů, největší položkou jsou výnosy za prodej služeb, tedy hlavně příspěvky placené klienty na ubytování a stravu, které tvoří více jak padesátiprocentní podíl na financování chodu Domova Ludmila.

Obrázek 3.3 Výsledek hospodaření domova Ludmila (v tis. Kč)

Zdroj: Výkaz zisků a ztrát Domova pro seniory Ludmila 2014, 2015, 2016

Z grafu můžeme vyčíst, že v letech 2015 a 2016 si byly náklady a výnosy víceméně rovné. Organizace byla tedy vedena ekonomicky správně. V roce 2014 dosáhl domov zisku ve výši 1 423 tis. Kč. Důvodem bylo zažádání o zbytečně velkou dotaci, která se plně nevyužila. Vzhledem k tomu, že jako příspěvková organizace nesmí generovat zisk, byl tento rok veden jako neekonomický (nerentabilní). Trend postupného poklesu výnosů a nákladů je zapříčiněn postupným snižováním počtu lůžek na jednotlivých pokojích, a tím tedy snižováním celkové kapacity.

3.1.5 Dlouhodobý majetek domova Ludmila

O finančním stavu organizace vypovídá také velikost majetku (hlavně toho dlouhodobého), který vlastní. Co se týče domova pro seniory Ludmila, je jeho majetek shrnut v následující tabulce.

Tabulka 3.7 Dlouhodobý majetek domova Ludmila (v tis. Kč)

Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	267
Pozemky	368
Stavby	11 097
Samostatné hmotné movité věci	2 223
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	8 444
Celkem	22 399

Zdroj: Rozvaha Domova pro seniory Ludmila 2016

Nejvyšší hodnoty můžeme sledovat v položce stavby, kde je zahrnuta budova, ve které domov pro seniory Ludmila sídlí. Druhou největší položkou je drobný dlouhodobý hmotný majetek, jež činí převážně vybavení tohoto domova (lůžka, další nábytek apod.).

3.2 Domov pro seniory sv. Hedviky, příspěvková organizace

Domov pro seniory sv. Hedviky, příspěvková organizace sídlí v obci Kravaře na adrese Alejní 375/22. IČO tohoto domova je 47815868 a ředitelem je pan Ing. Petr Adamec. Tato organizace sídlí v jedné budově, jejíž kapacita je 46 lůžek. Zřizovatelem je město Kravaře.

3.2.1 Klienti a zaměstnanci domova sv. Hedviky

Tabulka 3.8 Kapacita a obsazenost domova sv. Hedviky

	2014	2015	2016
Průměrný počet klientů	45,93	45	44,98
Kapacita	46	46	46
Obsazenost	100 %	98 %	98 %

Zdroj: Výroční zpráva Domova pro seniory sv. Hedviky 2014, 2015, 2016

Domov pro seniory sv. Hedviky si od svého otevření drží stále stejnou kapacitu, a to 46 lůžek. Tuto kapacitu se povětšinu času daří držet na sto procent obsazenou, avšak u poskytování těchto sociálních služeb seniorům, jejichž zdravotní stav není vždy ideální, se nevyvarujeme kolísání počtu klientů během roku.

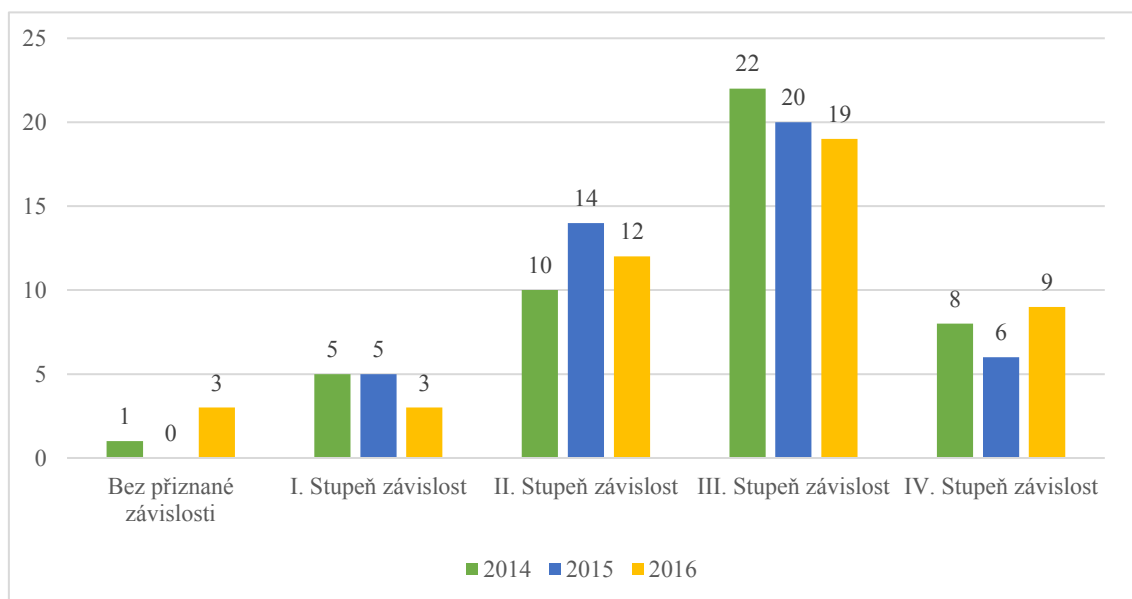
Tabulka 3.9 Věková struktura klientů domova sv. Hedviky

	2014	2015	2016
Počet klientů k 31.12.	46	45	46
Mužů	18	17	16
Žen	28	28	30
Ve věku 60-65 let	2	3	5
Ve věku 66-75 let	4	6	9
Ve věku 76-85 let	20	16	19
Ve věku 86-95 let	19	17	12
Ve věku nad 96 let	0	3	1
Průměrný věk klientů	83,2	83,5	83,1

Zdroj: Výroční zpráva Domova pro seniory sv. Hedviky 2014, 2015, 2016

Z této tabulky můžeme vidět, že průměrný věk klientů se ve sledovaných letech pohybuje okolo 83 let, jelikož nejvíce klientů se pohybuje ve věkových skupinách 76-85 let a 86-95 let. Je zde jednoznačně vidět potvrzení sociálního trendu, který ženám stanovuje

vyšší věk dožití než mužům. Tento fakt byl ostatně zřetelný i u Domova pro seniory Ludmila.

Obrázek 3.4 Stupeň závislosti klientů domova sv. Hedviky na pomoci jiné osoby

Zdroj: Výroční zpráva Domova pro seniory sv. Hedviky 2014, 2015, 2016

Domov pro seniory sv. Hedviky má nejvíce klientů se III. stupněm závislosti, tedy těžkou závislostí. Na druhém místě je pak II. stupeň. Je tedy patrné, že klienti tohoto domova vyžadují vysokou míru péče a pomoci, a proto jsou na personál kladeny vysoké psychické i fyzické nároky.

Tabulka 3.10 Personální obsazení domova sv. Hedviky

		2014	2015	2016
Přímá péče	Pracovníci v sociálních službách	17,5	17,5	17,5
	Sociální pracovník	1	1	1
	Zdravotnický personál	3	3	3
Nepřímá péče	THP	2,5	2,5	2,5
	Ostatní	5	5	5
Celkem		29	29	29

Zdroj: Výroční zpráva Domova pro seniory sv. Hedviky 2014, 2015, 2016

Co se týče personálního obsazení, to zůstává po celé tři sledované roky stejné. Je vidět, že Domov pro seniory sv. Hedviky je ustálená organizace, ve které neprobíhají žádné velké personální změny.

Tabulka 3.11 Průměrná měsíční mzda zaměstnanců domova sv. Hedviky (v tis. Kč)

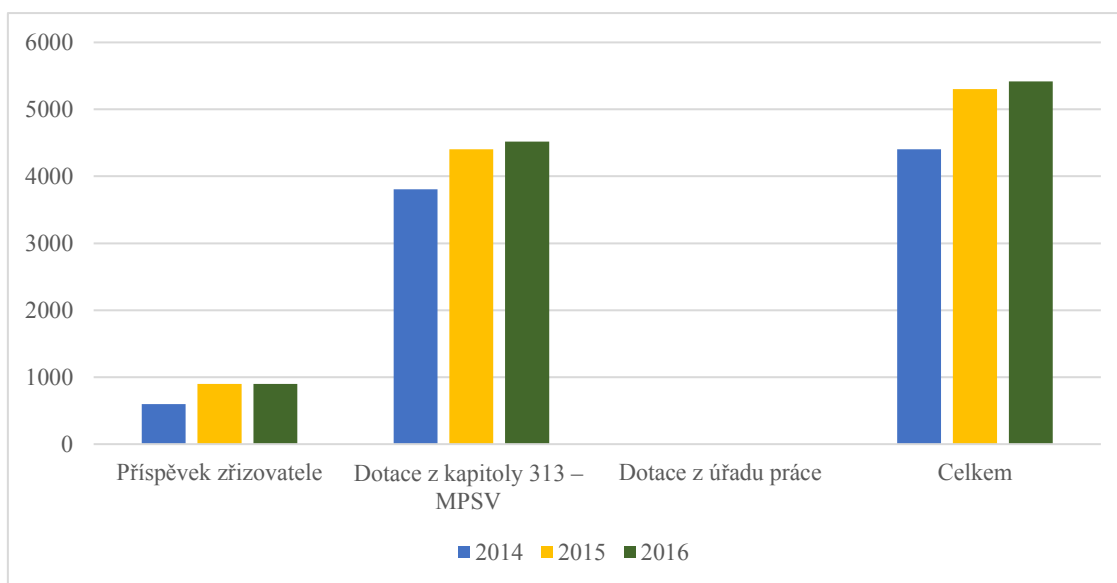
	2014	2015	2016
Průměrná mzda zaměstnanců	20 431	20 663	21 597

Zdroj: Výkaz zisků a ztrát Domova pro seniory sv. Hedviky 2014, 2015, 2016

V letech 2014 a 2015 se průměrná mzda pohybovala okolo 20,5 tis. Kč, avšak v roce 2016 si můžeme všimnout výraznějšího přírůstku, a to o necelou tisícikorunu.

3.2.2 Příspěvky a dotace domova sv. Hedviky

Kromě příspěvků od klientů, kteří platí poplatky za ubytování v tomto zařízení, je největším sponzorem chodu Domova pro seniory sv. Hedviky Moravskoslezský kraj, který přerozděluje peníze ze státního rozpočtu, které mu byly přiděleny Ministerstvem práce a sociálních věcí. Dalším zdrojem jsou potom příspěvky od zřizovatele, tedy od obce Kravaře. Na rozdíl od domova Ludmila, domov pro seniory sv. Hedviky nedostává žádné dotace od pracovního úřadu. Tyto finanční příspěvky porovnává následující graf.

Obrázek 3.5 Příspěvky a dotace na provoz domova sv. Hedviky (v tis. Kč)

Zdroj: Výkaz zisků a ztrát Domova pro seniory sv. Hedviky 2014, 2015, 2016

3.2.3 Náklady, výnosy a výsledek hospodaření domova sv. Hedviky

Tabulka 3.12 Porovnání nákladů domova sv. Hedviky (v tis. Kč)

	2014	2015	2016
Spotřeba materiálu	1 592	1 747	1 845
Spotřeba energií	772	787	733
Opravy a udržování	547	190	907
Cestovné	15	11	15
Ostatní služby	1 136	1 181	1 209
Mzdové náklady	7 110	7 191	7 516
Zákonné sociální pojištění	2 353	2 378	2 473
Jiné sociální pojištění	29	29	30
Zákonné sociální náklady	69	69	107
Odpisy dlouhodobého majetku	189	172	168
Ostatní náklady	115	285	501
Celkem	13 927	14 040	15 504

Zdroj: Výkaz zisků a ztrát Domova pro seniory sv. Hedviky 2014, 2015, 2016

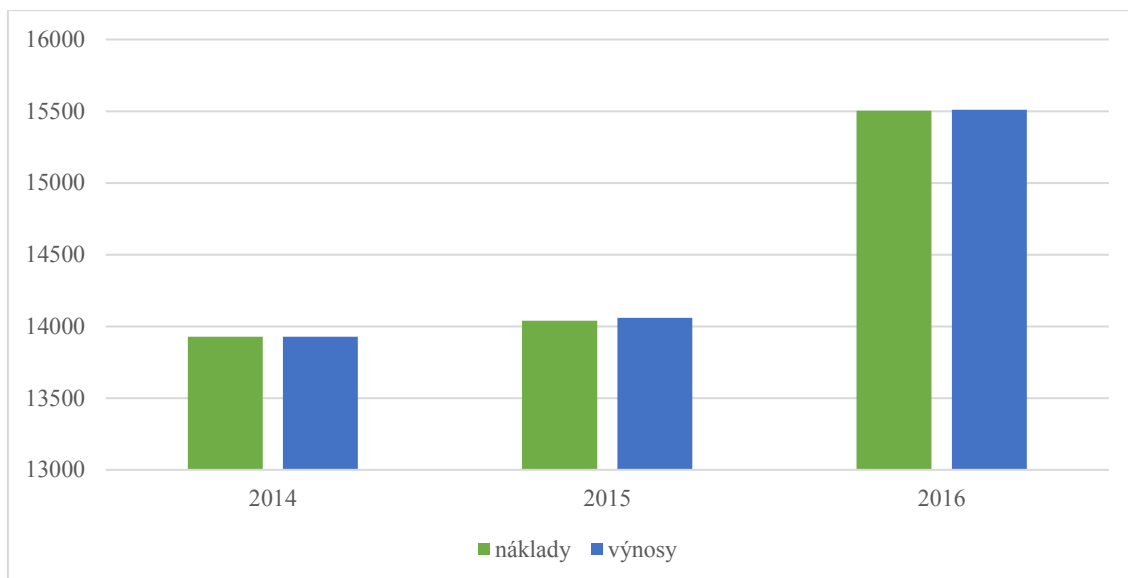
Co se týče tabulky nákladů domova sv. Hedviky, říká nám, že náklady rok od roku rostou, ale ne rapidním způsobem. To je zapříčiněno relativně stabilním počtem klientů i zaměstnanců. Mezi nejvyšší výdaje patří mzdové náklady a zákonné sociální pojištění. Následuje spotřeba materiálu a služby zařazené v kategorii „ostatní“.

Tabulka 3.13 Porovnání výnosů domova sv. Hedviky (v tis. Kč)

	2014	2015	2016
Výnosy z prodeje služeb	9 588	9 473	9 865
Výnosy z transferů	4 152	4 404	5 418
Ostatní výnosy	220	182	228
Celkem	13 960	14 059	15 511

Zdroj: Výkaz zisků a ztrát Domova pro seniory sv. Hedviky 2014, 2015, 2016

Výnosy jsou taktéž stabilní a zpravidla se rovnají nákladům, což je u příspěvkových organizací vyžadováno. V následujícím grafu můžeme vidět hodnoty nákladů a výnosů v daných letech porovnané vedle sebe.

Obrázek 3.6 Výsledek hospodaření domova sv. Hedviky (v tis. Kč)

Zdroj: Výkaz zisků a ztrát Domova pro seniory sv. Hedviky 2014, 2015, 2016

3.2.4 Dlouhodobý majetek domova sv. Hedviky

V následující tabulce je uveden dlouhodobý majetek vlastněný Domovem pro seniory sv. Hedviky. Největší položkou je drobný dlouhodobý hmotný majetek, následovaný samostatnými hmotnými věcmi. Za zmínku stojí i fakt, že tato organizace má oproti domovu Ludmila v budovách a pozemcích vázané pouze malé finanční prostředky.

Tabulka 3.14 Dlouhodobý majetek domova sv. Hedviky (v tis. Kč)

Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	50
Pozemky	0
Stavby	658
Samostatné hmotné movité věci	1 934
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	3 794
Celkem	6 436

Zdroj: Rozvaha Domova pro seniory sv. Hedviky 2016

3.3 Domov Vítkov, příspěvková organizace

Tento domov pro seniory se nachází na adrese Lidická 611 v obci Vítkov. Nalezneme ho pod IČEM 71196951. Ředitelem je statutární zástupce pan Mgr. Jan Seidler, jelikož zřizovatelem tentokrát není obec, ale Moravskoslezský kraj. Tento domov je zaregistrován jako poskytovatel sociálních služeb Domov pro seniory a Domov se zvláštním režimem, kde je pobytová služba poskytována hlavně lidem se stařeckou demencí, Alzheimerovou nemocí a ostatními typy demencí. Celková kapacita tohoto

zařízení je 100 lůžek, která se nacházejí ve čtyřech vzájemně propojených budovách, avšak v této části bude hodnocen pouze samostatně Domov pro seniory.

3.3.1 Klienti a zaměstnanci domova Vítkov

Jelikož v roce 2015 byla zahájena rekonstrukce budov tohoto domova, můžeme sledovat nejen pokles v počtu klientů (což je patrné z následujících dvou tabulek), ale také pokles v počtu zaměstnanců.

Tabulka 3.15 Kapacita a obsazenost domova Vítkov

	2014	2015	2016
Průměrný počet klientů	64,8	56,4	42
Kapacita	66	58	42
Obsazenost	98 %	97 %	100 %

Zdroj: Výroční zpráva Domova Vítkov 2014, 2015, 2016

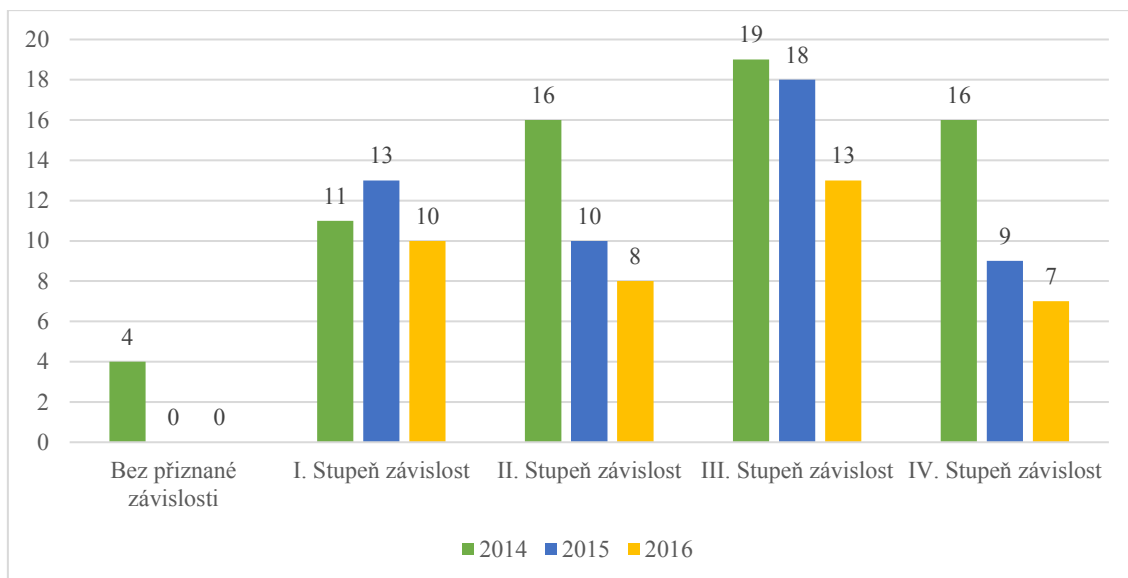
Obsazenost stále zůstává na vysokém procentu, jelikož se díky rekonstrukci snížila i celková kapacita Domova Vítkov.

Tabulka 3.16 Věková struktura klientů domova Vítkov

	2014	2015	2016
Počet klientů k 31. 12.	66	50	38
mužů	16	15	6
žen	50	43	32
Ve věku 65-85 let	47	32	24
Ve věku 86 let a více	19	18	8
Průměrný věk	83,1	82,5	82

Zdroj: Výroční zpráva Domova Vítkov 2014, 2015, 2016

Domov Vítkov, na rozdíl od předchozích dvou domovů pro seniory, řadí své klienty pouze do dvou věkových skupin. Ta od 65 let do 85 let věku je obsáhlejší, a proto se také průměrný věk pohybuje v rozmezí od 82 do 83 let.

Obrázek 3.7 *Stupeň závislosti klientů domova Vítkov na pomoci jiné osoby*

Zdroj: Výroční zpráva Domova Vítkov 2014, 2015, 2016

Na tomto grafu můžeme pozorovat, že v roce 2016 byli klienti rovnoměrně rozvrženi do všech skupin stupňů závislosti na pomoci jiné osoby. To samé se dá říci i o roce 2014. V roce 2015 můžeme sledovat relativně vysoký přírůstek klientů zařazených do III. stupně závislosti.

Tabulka 3.17 *Personální obsazení domova Vítkov*

		2014	2015	2016
Přímá péče	Pracovníci v sociálních službách	19,4	19,4	12,5
	Sociální pracovník	0,6	0,6	0,5
	Zdravotnický personál	3,6	4,8	3,5
Nepřímá péče	THP	3	2,4	2
	Ostatní	12,6	13,8	11,5
Celkem		39,2	41	30

Zdroj: Výroční zpráva Domova Vítkov 2014, 2015, 2016

Mezi lety 2015 a 2016 poklesl počet zaměstnanců ze 41 na 30. Nejvyšší úbytek můžeme sledovat ve skupině pracovníků v sociálních službách (ošetřovatelů/ošetřovatelek). Poklesl i počet zdravotnického personálu. Oba dva tyto poklesy byly zcela jistě zapříčiněny poklesem počtu klientů.

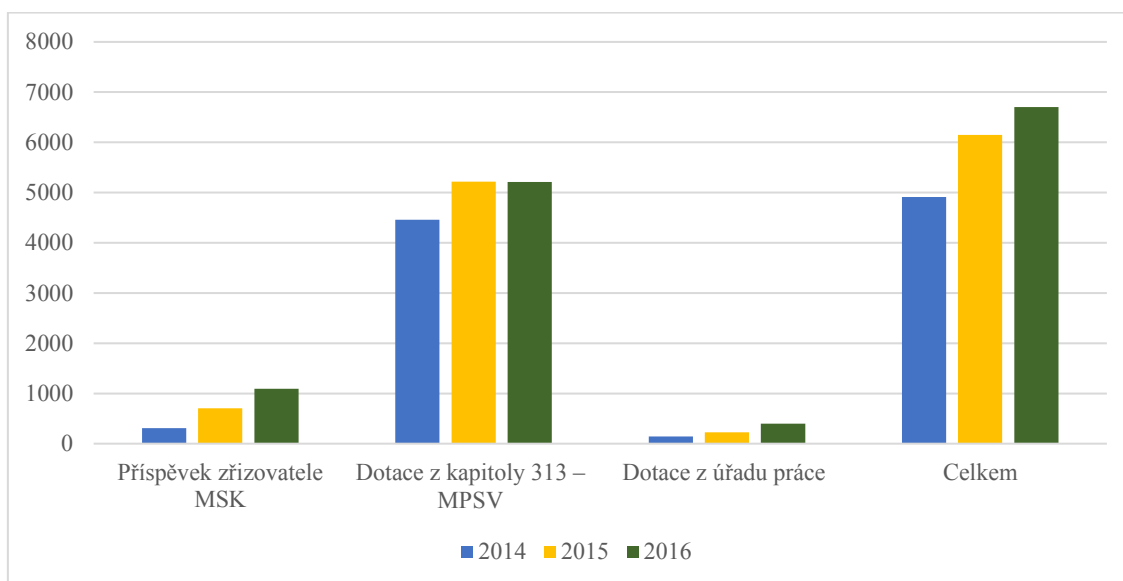
Tabulka 3.18 Průměrná měsíční mzda zaměstnanců domova Vítkov (v tis. Kč)

	2014	2015	2016
Průměrná mzda zaměstnanců	17 961	18 567	21 898

Zdroj: Výkaz zisků a ztrát Domova Vítkov 2014, 2015, 2016

U toho domova pro seniory můžeme vidět, že průměrná mzda rostla každým rokem, a to relativně o velkou sumu. Nejvýraznější je skok z roku 2015 na rok 2016, kdy průměrná mzda rostla o více než tři tisíce korun.

3.3.2 Příspěvky a dotace domova Vítkov

Obrázek 3.8 Příspěvky a dotace na provoz domova Vítkov (v tis. Kč)

Zdroj: Výkaz zisků a ztrát Domova Vítkov 2014, 2015, 2016

Z grafu můžeme vyčíst, že nejvyšší dotace dostává Domov Vítkov ze státního rozpočtu, které se každým rokem zvyšují. Druhou největší položkou jsou pak příspěvky od zřizovatele, Moravskoslezského kraje. A určitý finanční obnos dostává Domov Vítkov i od úřadu práce.

3.3.3 Náklady, výnosy a výsledek hospodaření domova Vítkov

Následující nákladová tabulka nám ukazuje, že stejně jako předchozí dva domovy, má domov Vítkov nejvyšší mzdové náklady. U těch si však můžeme povšimnout viditelného poklesu z roku 2015 na rok 2016, který souvisí s menším počtem zaměstnanců. Zajímavé je, že například spotřeba materiálu se stále drží na stejné úrovni i přesto, že počet klientů výrazně poklesl.

Tabulka 3.19 Porovnání nákladů domova Vítkov (v tis. Kč)

	2014	2015	2016
Spotřeba materiálu	2 499	2 067	2 078,7
Spotřeba energií	1 354	1 329	1 145,3
Opravy a udržování	311	382	130,5
Cestovné	14	15	610
Ostatní služby	621	532	10,5
Mzdové náklady	8 449	9 135	7 883,4
Zákonné sociální pojištění	2 872,6	3 043	2 623,6
Jiné sociální pojištění	34	38	31
Zákonné sociální náklady	220	247	245,2
Odpisy dlouhodobého majetku	662	664	645,2
Ostatní náklady	513,4	467	643,4
Celkem	17 550	17 919	16 046,8

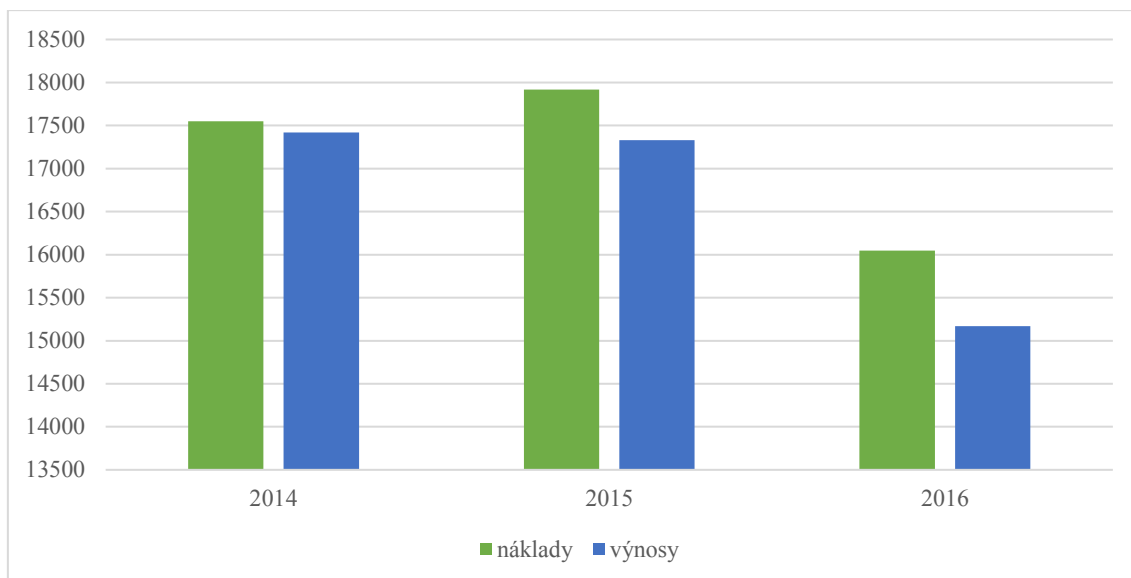
Zdroj: Výkaz zisků a ztrát Domova Vítkov 2014, 2015, 2016

Tabulka 3.20 Porovnání výnosů domova Vítkov (v tis. Kč)

	2014	2015	2016
Výnosy z prodeje služeb	11 871	10 602	7 498,4
Výnosy z transferů	4 909	6 146	6 701,2
Ostatní výnosy	638	582	969,3
Celkem	17 418	17 330	15 168,9

Zdroj: Výkaz zisků a ztrát Domova Vítkov 2014, 2015, 2016

Z tabulky výnosů je patrné, že Domov Vítkov byl v roce 2015 a hlavně v roce 2016 ztrátový, neměl vyrovnaný rozpočet, což můžeme vidět v následujícím grafu, který ukazuje výsledek hospodaření tohoto domova. Tato ztráta je však vyrovnávána hospodařením Domova se zvláštní péčí a také službou vaření pro veřejnost, kterou organizace poskytuje. Celkově má tato organizace za rok 2016 zisk 93,3 tis. Kč.

Obrázek 3.9 Výsledek hospodaření domova Vítkov (v tis. Kč)

Zdroj: Výkaz zisků a ztrát Domova Vítkov 2014, 2015, 2016

3.3.4 Dlouhodobý majetek domova Vítkov

Tabulka 3.21 Dlouhodobý majetek domova Vítkov (v tis. Kč)

Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	337
Pozemky	625
Stavby	57 918
Kulturní předměty	2
Samostatné hmotné movité věci	6 901
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	13 155
Celkem	78 938

Zdroj: Rozvaha Domova Vítkov 2016

Z předcházející tabulky můžeme vidět, že majetek Domova Vítkov je velmi velký. Je to dáno tím, že je majetek je brán celkově i s Domovem se zvláštní péčí. Největší položku tvoří stavby, které zahrnují čtyři budovy, ve kterých organizace sídlí. Druhou největší položku tvoří drobný dlouhodobý hmotný majetek.

4 Srovnání vybraných domovů pro seniory

V této kapitole budou porovnány tři vybrané domovy pro seniory, které byly představeny v předchozím oddíle. Jedná se tedy o Domov pro seniory Ludmila, Domov pro seniory sv. Hedviky a Domov Vítkov. Budou srovnány jednak z pohledu počtu klientů, zaměstnanců, výsledku hospodaření a dlouhodobého majetku, ale také z pohledu okamžité a pohotové likvidity.

4.1 Srovnání klientů daných domovů

Z průměrných věků klientů a jejich zařazení do stupňů závislosti na pomoci druhé osoby je patrné, že všechny tři domovy pro seniory ubytovávají zhruba stejný typ klientů. Klasickým klientem je žena okolo 82 let věku, která je zařazena do II. nebo III. stupně závislosti na druhé osobě.

Všechny domovy se snaží maximálně naplnit svou lůžkovou kapacitu a zároveň zvyšovat úroveň péče a pomoci klientům. Domov pro seniory sv. Hedviky si stále drží stejnou kapacitu lůžek, avšak u dalších dvou domovů se tato kapacita během let výrazně měnila. U Domova Vítkov, stejně jako u Domova pro seniory Ludmila to bylo zapříčiněno probíhající rekonstrukcí. Dalším důležitým aspektem, který ovlivňuje snižování lůžek, je krajský požadavek, aby se klientům dostávalo dostatečné péče a aby žili v příjemných podmínkách. Domovy se tedy snaží klientům zajistit větší soukromí a pohodlí tím, že snižují kapacity jednotlivých pokojů. Dnešním trendem jsou maximálně třílůžkové pokoje.

V následujících tabulkách můžeme vidět, jak se v průběhu let měnily náklady na jedno lůžko. Je zde vidět trend narůstání těchto nákladů, což je spojeno především s růstem mezd zaměstnanců, ale právě také se snižováním kapacity domovů, kdy personál zůstává stále na stejném počtu.

Tabulka 4.22 Měsíční náklady na 1 lůžko v domově Ludmila (v tis. Kč)

	2014	2015	2016
Náklady na 1 klienta	21,64	24,29	25,67

Zdroj: Výkaz zisků a ztrát Domova pro seniory Ludmila 2014, 2015 2016

Tabulka 4.23 Měsíční náklady na 1 lůžko v domově sv. Hedviky (v tis. Kč)

	2014	2015	2016
Náklady na 1 klienta	25,23	25,43	28,09

Zdroj: Výkaz zisků a ztrát Domova pro seniory sv. Hedviky 2014, 2015 2016

Tabulka 4.24 Měsíční náklady na 1 lůžko v domově Vítkov (v tis. Kč)

	2014	2015	2016
Náklady na 1 klienta	22,16	25,75	28,32

Zdroj: Výkaz zisků a ztrát Domova Vítkov 2014, 2015 2016

4.2 Zaměstnanci daných domovů

V následující tabulce můžeme vidět kolik klientů připadá na jednoho zaměstnance daného domova. Je patrné, že v domově sv. Hedviky připadá na jednoho zaměstnance více jak 1,5 klienta, což je v tomto srovnání nejvyšší číslo. Nejlépe je na tom Domov Vítkov, kde na jednoho zaměstnance připadá 1,4 klienta.

Tabulka 4.25 Počet klientů na jednoho zaměstnance za rok 2016

	Klienti/zaměstnanci	
Domov Ludmila	66/46	1,43
Domov sv. Hedviky	46/29	1,59
Domov Vítkov	42/30	1,4

Zdroj: Výroční zpráva Domova pro seniory Ludmila 2016; Výroční zpráva Domova pro seniory sv. Hedviky 2016; Výroční zpráva Domova Vítkov 2016

Tabulka 4.26 Počet klientů na jednoho zdravotnického zaměstnance za rok 2016

	Klienti/zdravotnický personál	
Domov Ludmila	66/30	2,2
Domov sv. Hedviky	46/22	2,09
Domov Vítkov	42/17	2,47

Zdroj: Výroční zpráva Domova pro seniory Ludmila 2016; Výroční zpráva Domova pro seniory sv. Hedviky 2016; Výroční zpráva Domova Vítkov 2016

Tabulka 4.26 srovnává kolik klientů připadá na jednoho zdravotnického zaměstnance (pracovníci v sociálních službách, sociální pracovníci, zdravotníci). Můžeme si všimnout, že oproti předchozí tabulce se nám stavy obrátily a nejlépe z tohoto srovnání vychází domov sv. Hedviky, kde na jednoho pracovníka zdravotnického personálu připadá něco málo přes dva klienty. Nejhuře na tom je Domov Vítkov, kde na jednoho takového pracovníka připadá skoro dva a půl klienta.

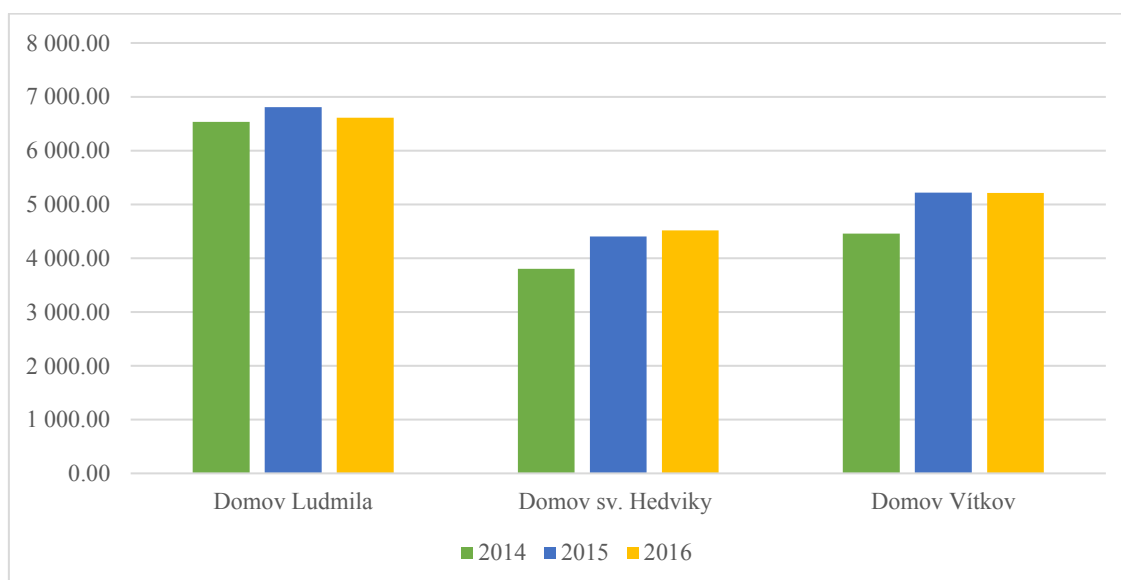
Co se týče průměrné měsíční mzdy zaměstnanců, je patrné, že ta s každým rokem roste. U domovů Ludmila a sv. Hedviky jde o pozvolné zvyšování s každým rokem o pár stovek korun, ale u Domova Vítkov jsme si mohli všimnout rapidního zvýšení z roku 2015 na rok 2016 o téměř 18 %. Toto zvyšování mezd je spojeno především s tím, že

práce v této oblasti je velice psychicky i fyzicky náročná a je důležité pracovníky motivovat k jejímu výkonu.

4.3 Dotace a příspěvky na provoz daných domovů

Všechny tři porovnávané domovy pro seniory jsou ze zhruba 60 % financovány poplatky, které platí klienti za poskytované služby. Tyto poplatky se liší v závislosti na tom, v jakém pokoji si klient přeje bydlet – nejdůležitější určující prvek je počet lůžek na daném pokoji a také to, zda se sociální zařízení nachází přímo na pokoji nebo na chodbě. Měsíčně za dvojlůžkový pokoj se sociálním zařízením na pokoji a plnou stravou zaplatí klienti domova Ludmila 9 247 Kč, klienti domova sv. Hedviky 8 938 Kč a klienti Domova Vítkov průměrně 9 460 Kč.

Druhým nejvyšším zdrojem peněz na provoz těchto domovů jsou dotace ze státního rozpočtu, které dostává Moravskoslezský kraj od Ministerstva práce a sociálních věcí a následně je přerozděluje. V následujícím grafu můžeme vidět srovnání dotací za roky 2014–2016 ve všech třech domovech. U domovů sv. Hedviky a Vítkova můžeme vidět pozvolný nárůst těchto dotací, kdežto u domova Ludmila se výše těchto zdrojů během let pohybuje zhruba na stejné úrovni. Na druhou stranu, ale domov Ludmila dostává stabilně nejvyšší dotace oproti ostatním dvěma domovům.

Obrázek 4.10 Srovnání dotací ze státního rozpočtu (v tis. Kč)

Zdroj: Výkaz zisků a ztrát Domova pro seniory Ludmila 2014, 2015, 2016; Výkaz zisků a ztrát Domova pro seniory sv. Hedviky 2014, 2015, 2016; Výkaz zisků a ztrát Domova Vítkov 2014, 2015, 2016

Ovšem to, že má domov Ludmila dotace nejvyšší neznamena, že tomu tak je i když je přepočítáme na jednoho klienta. Pokud výši dotací z dotačního programu Moravskoslezského kraje poměříme k průměrnému počtu klientů, kteří byli v zařízeních ubytování v roce 2016, dostáváme se k číslu přes 8 100 Kč měsíčně pro domov Ludmila, což je nejnižší částka. U domova Vítkov je tento obnos o více jak 2 tis. Kč vyšší. V absolutních číslech sice domov Ludmila dostává nejvyšší dotace, ale v přepočtu na počet klientů je má nejnižší.

Tabulka 4.27 Dotace z MSK přepočtené na jednoho klienta za rok 2016

	Výše dotace z MSK (v tis. Kč)	Průměrný počet klientů	Dotace na 1 klienta (v tis. Kč)
Domov Ludmila	6 610	68	8,1
Domov sv. Hedviky	4 518	45	8,37
Domov Vítkov	5 210	42	10,34

Zdroj: Výkaz zisků a ztrát Domova pro seniory Ludmila 2016; Výkaz zisků a ztrát Domova pro seniory sv. Hedviky 2016; Výkaz zisků a ztrát Domova Vítkov 2016

Tabulka 4.28 Dotace od zřizovatele přepočtené na jednoho klienta 2016

	Výše dotace od zřizovatele (v tis. Kč)	Průměrný počet klientů	Dotace na 1 klienta (v tis. Kč)
Domov Ludmila	1 600	68	1,96
Domov sv. Hedviky	900	45	1,66
Domov Vítkov	1 093,3	42	2,17

Zdroj: Výkaz zisků a ztrát Domova pro seniory Ludmila 2016; Výkaz zisků a ztrát Domova pro seniory sv. Hedviky 2016; Výkaz zisků a ztrát Domova Vítkov 2016

Z tabulky 4.28 vyplývá, že Domov Vítkov dostává v přepočtu na jednoho klienta měsíčně vyšší dotace od svého zřizovatele, kterým je v tomto případě přímo Moravskoslezský kraj, než organizace zřizované obcí. Je tedy vidět, že Moravskoslezský kraj jakožto zřizovatel má vyšší finanční prostředky, které může investovat do tohoto typu sociální služby, než obce.

4.4 Dlouhodobý majetek daných domovů

Tabulka 4.29 Dlouhodobý majetek domovů ke konci roku 2016 (v tis. Kč)

	31. 12. 2016
Domov Ludmila	22 399
Domov sv. Hedviky	6 436
Domov Vítkov	78 938

Zdroj: Rozvaha Domova pro seniory Ludmila 2016; Rozvaha Domova pro seniory sv. Hedviky 2016; Rozvaha Domova Vítkov 2016

Z této tabulky je patrné, že zdaleka nejbohatší organizací je Domov Vítkov. Avšak u tohoto domova je finanční obnos nejvyšší z toho důvodu, že je spojen s Domovem se zvláštním režimem a tento dlouhodobý majetek je uváděn za celou organizaci společně. Z pohledu dlouhodobého majetku více zaostává Domov pro seniory sv. Hedviky, u kterého jsme si mohli povšimnout nízkého čísla (658 tis. Kč) v položce „Stavby“. Budovu, ve které organizace sídlí, vlastní zřizovatel, tedy obec Kravaře, nikoliv organizace sama. U domova Ludmila a Vítkov je druhou nejvyšší položkou drobný dlouhodobý hmotný majetek. U domova sv. Hedviky je tou úplně nejvyšší. Do této kategorie patří například vybavení pokojů (lůžka, nábytek) a další menší movité věci.

4.5 Okamžitá likvidita

Okamžitá likvidita (neboli likvidita I. stupně) je ukazatel, který vyjadřuje okamžitou schopnost společnosti uhradit své krátkodobé závazky. Pro úhradu těchto závazků může být použit finanční majetek – tj. hotovost v pokladnách, na běžných účtech společnosti a hotovost uložená v krátkodobě obchodovatelných cenných papírech. Je vyjádřena jako poměr finančního majetku a krátkodobých závazků. Doporučená hodnota se pohybuje mezi 0,2 až 0,5. Neziskové organizace mívají tuto hodnotu vyšší.

U hodnocených organizací (příspěvkových organizací) je tato okamžitá likvidita velice vysoká. To znamená, že tyto domovy pro seniory nemají problém hradit své závazky. Na druhou stranu finanční prostředky, které mají uložené na běžném účtu se nezhodnocují. Největší podíl finančních prostředků mají organizace nejčastěji v rezervním fondu, který musí vytvářet ze zákona.

Tabulka 4.30 Okamžitá likvidita domova Ludmila

	2014	2015	2016
V tis. Kč	$\frac{12\ 999}{5\ 162}$	$\frac{11\ 100}{6\ 930}$	$\frac{9\ 201}{5\ 922}$
Okamžitá likvidita	2,52	1,6	1,55

Zdroj: Rozvaha Domova pro seniory Ludmila 2014, 2015, 2016

Tabulka 4.31 Okamžitá likvidita domova sv. Hedviky

	2014	2015	2016
V tis. Kč	$\frac{3\ 353}{1\ 845}$	$\frac{3\ 264}{1\ 644}$	$\frac{3\ 774}{2\ 040}$
Okamžitá likvidita	1,82	1,99	1,85

Zdroj: Rozvaha Domova pro seniory sv. Hedviky 2014, 2015, 2016

Tabulka 4.32 Okamžitá likvidita domova Vítkov

	2014	2015	2016
V tis. Kč	$\frac{11\ 132}{5\ 522}$	$\frac{11\ 327}{6\ 269}$	$\frac{12\ 880}{6\ 226}$
Okamžitá likvidita	2,02	1,81	2,07

Zdroj: Rozvaha Domova Vítkov 2014, 2015, 2016

Můžeme vidět, že u všech třech domovů je okamžitá likvidita o hodně vyšší než ideální rozmezí. Stabilně nejvyšší ji má Domov Vítkov a nejnižší v posledních dvou letech domov Ludmila. Avšak i likvidita pohybující se okolo hodnoty 1,6 je velice vysoká.

4.6 Pohotová likvidita

Pohotová likvidita (neboli likvidita II. stupně) z výpočtu okamžité likvidity vylučuje zásoby, tedy ten artikl, který je nezbytný pro zachování chodu firmy. Zásoby totiž není často možné ihned přeměnit na peněžní prostředky. U společností, které prodávají služby (nebo především služby), je proto pohotová likvidita téměř identická jako běžná likvidita (oběžná aktiva/krátkodobé závazky). U výrobních podniků se naopak tato hodnota může významně odlišovat. Pohotová likvidita se tedy počítá jako podíl krátkodobých závazků na oběžných aktivech, od kterých jsou odečteny zásoby. Doporučená hodnota běžné likvidity se pohybuje mezi 1 a 1,5. Hodnota pohotové likvidity nižší než jedna značí nesolventnost, naopak hodnota vyšší než jedna vyjadřuje neefektivní vázání finančních

prostředků. Vysoké hodnoty pohotové likvidity vykazují nejčastěji právě neziskové organizace.

Tabulka 4.33 Pohotová likvidita domova Ludmila

	2014	2015	2016
V tis. Kč	$\frac{13\,389 - 248}{5\,162}$	$\frac{11\,593 - 275}{6\,930}$	$\frac{9\,777 - 214}{5\,922}$
Pohotová likvidita	2,55	1,63	1,61

Zdroj: Rozvaha Domova pro seniory Ludmila 2014, 2015, 2016

Tabulka 4.34 Pohotová likvidita domova sv. Hedviky

	2014	2015	2016
V tis. Kč	$\frac{3\,790 - 192}{1\,845}$	$\frac{3\,752 - 163}{1\,644}$	$\frac{4\,334 - 194}{2\,040}$
Pohotová likvidita	1,95	2,18	2,03

Zdroj: Rozvaha Domova pro seniory sv. Hedviky 2014, 2015, 2016

Tabulka 4.35 Pohotová likvidita domova Vítkov

	2014	2015	2016
V tis. Kč	$\frac{11\,552 - 241}{5\,522}$	$\frac{13\,012 - 259}{6\,269}$	$\frac{13\,360 - 222}{6\,226}$
Pohotová likvidita	2,05	2,03	2,11

Zdroj: Rozvaha Domova Vítkov 2014, 2015, 2016

Z těchto údajů můžeme vidět, že tedy i tyto příspěvkové organizace mají vyšší hodnoty pohotové likvidity, než je doporučené rozmezí, a proto můžeme konstatovat, že ve všech třech jsou finanční prostředky neefektivně vázány.

4.7 Ekonomická budoucnost domovů pro seniory

Domovy pro seniory jakožto příspěvkové organizace sice dostávají nevyšší prostředky na provoz od svých klientů, ale nedílnou součástí jejich financování tvoří dotace. Pokud by nastala situace, kdy by v rozpočtu státu nebylo dostatečné množství peněz na provoz těchto institucí, jejich existence by byla vážně ohrožena. Musely by snižovat své kapacity, což by vedlo k propouštění zaměstnanců a potencionálně i ke zhoršení poskytované péče. Dalším problémem, který by mohl ohrozit chod těchto organizací, je stále relativně nízká penze valné většiny důchodců a fakt, že ne všichni si mohou dovolit financovat svůj pobyt

v domovech pro seniory. Vzhledem k věkové struktuře občanů České republiky a stále se zvyšující naději na dožití (u žen 82 let, u mužů 76 let) bude tuto sociální službu potřebovat stále více lidí. Prognózy co se týče vývoje výše důchodů však nejsou příliš pozitivní, a tak se může stát, že domovy pro seniory nebudou schopny naplnit svoji kapacitu právě proto, že potenciální klienti nebudou mít dostatek finančních prostředků. A to by opět vedlo k propouštění zaměstnanců.

5 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo ekonomicky zhodnotit a srovnat vybrané příspěvkové organizace. V teoretické části jsou charakterizovány základní pojmy a legislativa. Praktická část obsahuje ekonomické rozborů tří příspěvkových organizací, a to Domova pro seniory Ludmila, jehož zřizovatelem je obec Háj ve Slezsku, Domova pro seniory sv. Hedviky, jehož zřizovatelem je obec Kravaře a v poslední řadě Domova Vítkov, který zřídil Moravskoslezský kraj. Jejich hlavním účelem je poskytování služeb v oblasti sociální péče.

Řešení bakalářské práce se opírá o sběr informací, které se týkají chodu těchto organizací a jejich hospodaření. Byly zjišťovány především údaje o počtech klientů a jejich věkové struktuře, nadále počty zaměstnanců a výdaje na jejich mzdy. Dále také náklady, výnosy a výsledky hospodaření těchto domovů, jejich dlouhodobý majetek a výše dotací, které každým rokem dostávají. V poslední řadě byla taky zjišťována likvidita těchto organizací, a to jak okamžitá, tak pohotová. Všechny tyto informace byly čerpány z výkazů zisků a ztrát, výročních zpráv a dalších volně přístupných dokumentů.

Na rozdíl od podnikatelských subjektů u příspěvkových organizací nelze sledovat všechny klasické ukazatele finanční analýzy, jelikož jsou tyto organizace závislé především na dotacích (druhý nejvyšší zdroj po poplatcích klientů). Spíše se u nich dbá na dodržování rozpočtové kázně a právních předpisů, a také na to, jestli plní funkci, pro kterou byly zřízeny. Tato funkce je většinou ziskově neatraktivní pro soukromé subjekty, a proto jsou tyto příspěvkové organizace dotovány státem a zřizovatelem.

Všechny tři sledované domovy v těchto ukazatelích obstály – snaží se mít vyrovnaný rozpočet a účelově hospodařit s dotacemi, které dostávají, a tím zvyšovat úroveň péče o klienty. Všechny vypočítané ukazatele jsou pro tyto organizace v normě, nikde není pozorovatelný žádný zvláštní výkyv. Závěrem lze tedy konstatovat, že všechny tři tyto domovy svou funkci plní a jsou velkým přínosem pro společnost.

Použitá literatura

- [1] HYÁNEK, V., PROUZOVÁ, Z., ŠKARABELOVÁ, S. a kol. Neziskové organizace ve veřejných službách. Brno: Masarykova univerzita, 2007, ISBN 978-80-210-4423-4.
- [2] KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy. V Praze: C.H. Beck, 2015. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-538-1.
- [3] MOCKOVČIAKOVÁ, Alena, PROKÚPKOVÁ, Danuše, MORÁVEK, Zdeněk. Příspěvkové organizace 2006-2007: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.5.2006. Praha: ASPI, 2006. 292 s. ISBN 80-7357-191-9.
- [4] MORÁVEK, Zdeněk a Danuše PROKÚPKOVÁ. Příspěvkové organizace 2016-2017. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7552-310-5.
- [5] NOVÁKOVÁ, Štěpánka. Účetnictví státní správy a samosprávy. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2006. 231 s. ISBN 978-80-245-1068-2.
- [6] NÝVLTOVÁ, Romana a Pavel MARINIČ. Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy. Praha: Grada, 2010. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-3158-2.
- [7] PEKOVÁ, J. Veřejné finance – úvod do problematiky. 4. vydání, Praha: ASPI, 2008, ISBN 978-80-7357-358-4.
- [8] PODHORSKÝ, Josef. Účtování a vedení účetnictví v organizačních složkách státu, územních samosprávných celcích a příspěvkových organizacích: metodika účetnictví, vzorové příklady, účetní závěrka, kontrola účetnictví. Vyd. 1. Praha: BOVA POLYGON, 2005. 363 s. ISBN 80-7273-119-X.
- [9] PRŮŠA, Ladislav. Model optimálního uspořádání sociálních a zdravotních služeb na regionální úrovni. Praha: VÚPSV, 2006, ISBN 80-87007-36-0.
- [10] REKTOŘÍK, J. Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru. 2. vydání, Praha: Ekopress, 2007, ISBN 978-80-86929-29-3.
- [11] Rozvaha Domova pro seniory Ludmila 2014, 2015, 2016
- [12] Rozvaha Domova pro seniory sv. Hedviky 2014, 2015, 2016
- [13] Rozvaha Domova Vítkov 2014, 2015, 2016
- [14] RŮŽIČKOVÁ, Růžena. Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně. 10. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2009. 247 s. ISBN 978-80-7263-538-2.

- [15] SOKOL, R., TREFILOVÁ, V. Sociální pracovník v rezidenčních zařízeních sociálních služeb. Praha:ASPI, Wolters Kluwer Česká republika, 2008, ISBN 978-80-7357-316-4.
- [16] Vyhláška č. 410/2009 Sb.
- [17] Výkaz zisků a ztrát Domova pro seniory Ludmila 2014, 2015, 2016
- [18] Výkaz zisků a ztrát Domova pro seniory sv. Hedviky 2014, 2015, 2016
- [19] Výkaz zisků a ztrát Domova Vítkov 2014, 2015, 2016
- [20] Výroční zpráva Domova pro seniory Ludmila 2014, 2015, 2016
- [21] Výroční zpráva Domova pro seniory sv. Hedviky 2014, 2015, 2016
- [22] Výroční zpráva Domova Vítkov 2014, 2015, 2016
- [23] Zákon č. 108/2006 Sb.
- [24] Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů.
- [25] Zákon č 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Seznam zkratek

CSÚIS	Centrální systém účetních informací státu
EU	Evropská unie
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSK	Moravskoslezský kraj
PO	Právnícká osoba
Sb.	Sbírky
THP	Technisko-hospodářský pracovník

Seznam tabulek

Tabulka 3.1 Kapacita a obsazenost domova Ludmila	22
Tabulka 3.2 Věková struktura klientů domova Ludmila	22
Tabulka 3.3 Personál domova Ludmila	24
Tabulka 3.4 Průměrná měsíční mzda zaměstnanců domova Ludmila (v tis. Kč)	25
Tabulka 3.5 Porovnání nákladů domova Ludmila (v tis. Kč)	26
Tabulka 3.6 Porovnání výnosů domova Ludmila (v tis. Kč)	26
Tabulka 3.7 Dlouhodobý majetek domova Ludmila (v tis. Kč)	27
Tabulka 3.8 Kapacita a obsazenost domova sv. Hedviky	28
Tabulka 3.9 Věková struktura klientů domova sv. Hedviky	28
Tabulka 3.10 Personální obsazení domova sv. Hedviky	29
Tabulka 3.11 Průměrná měsíční mzda zaměstnanců domova sv. Hedviky (v tis. Kč) ..	30
Tabulka 3.12 Porovnání nákladů domova sv. Hedviky (v tis. Kč)	31
Tabulka 3.13 Porovnání výnosů domova sv. Hedviky (v tis. Kč)	31
Tabulka 3.14 Dlouhodobý majetek domova sv. Hedviky (v tis. Kč)	32
Tabulka 3.15 Kapacita a obsazenost domova Vítkov	33
Tabulka 3.16 Věková struktura klientů domova Vítkov	33
Tabulka 3.17 Personální obsazení domova Vítkov	34
Tabulka 3.18 Průměrná měsíční mzda zaměstnanců domova Vítkov (v tis. Kč)	35
Tabulka 3.19 Porovnání nákladů domova Vítkov (v tis. Kč)	36
Tabulka 3.20 Porovnání výnosů domova Vítkov (v tis. Kč)	36
Tabulka 3.21 Dlouhodobý majetek domova Vítkov (v tis. Kč)	37
Tabulka 4.22 Měsíční náklady na 1 lůžko v domově Ludmila (v tis. Kč)	38
Tabulka 4.23 Měsíční náklady na 1 lůžko v domově sv. Hedviky (v tis. Kč)	38
Tabulka 4.24 Měsíční náklady na 1 lůžko v domově Vítkov (v tis. Kč)	39
Tabulka 4.25 Počet klientů na jednoho zaměstnance za rok 2016	39
Tabulka 4.26 Počet klientů na jednoho zdravotnického zaměstnance za rok 2016	39
Tabulka 4.27 Dotace z MSK přepočtené na jednoho klienta za rok 2016	41
Tabulka 4.28 Dotace od zřizovatele přepočtené na jednoho klienta 2016	41
Tabulka 4.29 Dlouhodobý majetek domovů ke konci roku 2016 (v tis. Kč)	42
Tabulka 4.30 Okamžitá likvidita domova Ludmila	43
Tabulka 4.31 Okamžitá likvidita domova sv. Hedviky	43
Tabulka 4.32 Okamžitá likvidita domova Vítkov	43
Tabulka 4.33 Pohotová likvidita domova Ludmila	44
Tabulka 4.34 Pohotová likvidita domova sv. Hedviky	44
Tabulka 4.35 Pohotová likvidita domova Vítkov	44

Seznam obrázků

Obrázek 3.1 Stupeň závislosti klientů domova Ludmila na pomoci jiné osoby.....	24
Obrázek 3.2 Příspěvky a dotace na provoz domova Ludmila (v tis. Kč)	25
Obrázek 3.3 Výsledek hospodaření domova Ludmila (v tis. Kč)	27
Obrázek 3.4 Stupeň závislosti klientů domova sv. Hedviky na pomoci jiné osoby.....	29
Obrázek 3.5 Příspěvky a dotace na provoz domova sv. Hedviky (v tis. Kč)	30
Obrázek 3.6 Výsledek hospodaření domova sv. Hedviky (v tis. Kč).....	32
Obrázek 3.7 Stupeň závislosti klientů domova Vítkov na pomoci jiné osoby	34
Obrázek 3.8 Příspěvky a dotace na provoz domova Vítkov (v tis. Kč)	35
Obrázek 3.9 Výsledek hospodaření domova Vítkov (v tis. Kč).....	37
Obrázek 4.10 Srovnání dotací ze státního rozpočtu (v tis. Kč)	40

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 5. 5. 2017

Pavla Chládková